

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasibos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyúltér petit sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, február 14.

Ma számunk főbb közleményei:

- A véderőreform módosítása. Közgyűlés előtt.
- A Just-párt sajtópöre.
- Kizártak huszonötezer munkást. Piroka és Salamon.
- Urleányt szöktető cigányflu. Wahrmann legendák.
- Színház a kullsszak mögött.
- A millárdos boszuja.
- Neogrady Dóra távozása.
- Tarkaságok.

A trónörökös körül.

Bécs, február 13.

(Bécsi levél.) Majd, amikor a történelemé lesz, ami most, a politika jelenében nyüzsg, forr, a memoárok izgatón érdekes részleteket írhatnak arról a függöny mögötti, zajtalan, de annál szivósabb harerről, amely most a monarchia sorsának intézése, a döntő hatalom megszerzése körül folyik. Amint a föld felületén az apróbb és nagyobb jelenségek nem önálló dolgok, hanem a föld méhében élő és dolgozó erők hatásai: azon módon a politika kisebb és nagyobb szereplői, nálunk ép úgy, mint Ausztriában, többnyire öntudatlan, vagy öntudatos eszközei a trón körül levő egymással hevesen tusakodó erőknek.

Ez a küzdelem annak az aktivitásnak megnyilatkozása, amelylyel Ferenc Ferdinánd trónörökös jövődó jogait gyakorolni kezdi. Ez bizonyos fokban őfelségének óhajára történik.

A király, aki mögött olyan uralkodói mult és a sokféle tapasztalások és tanúságok tömege áll, mint kevés dinasztának, — a maga finom lovagiaságát érezteti az által, amikor hosszú időre szóló politikai berendezkedések előkészületeihez a trónörökös személyét és hozzájárulását is bevonja, minthogy azok érvénye és hatása a leendő király uralkodásának idejére is ki fog terjedni. Viszont azonban, ha a trónörökös felfogása összeütközik az uralkodónak, illetve a király bizalmát élvező kormányférfiak nézetével, — nem egyszer tapasztalható a trónörököshöz közel álló iránynak és álláspontnak félrehárítása, eltolása, — a bizonytalan jövőnek idejére.

Kifelé ezt a küzdelmet két ember képviseli: Auffenberg közös hadügyminiszter, a trónörökös embere és Aehrenthal közös külügyminiszter, a kinek erős pozícióját semmi se jellemzi jobban, minthogy a trónörökösnek ismert és nyíltan hangoztatott ellenszenvé se rendithette meg. Es, akarva-akaratlanul, e két személy köré csoportosul az aktuális politika, a pártok, az emberek és a programok. Es különösen nagy jelentősége van ennek a küzdelemnek most, a véderő és a választójog körül kavargó parlamenti bonyodalmakban.

S aki ezt a háttérét csak kevésbé ismeri, annak érdekes megfigyelni, hogy ép azok a magyar pártok, a melyek egyrészt kuruc és még kuru-

cabb voltuknál fogva szeretik „Bécs-et és a kamarillát” szidni, másrészt pedig a szociáldemokratákkal való barátságuk révén se lehetnek nagyon dinasztikusok, — hogy ezek mennyire igyekezzenek mégis a trónörökössel való kapcsolatukat, gondolatközösségüket sejtetni, mintegy annak fitogtatásul, hogy a jövőben mégis az övék a hatalom. A nagy demokratikus felbuzdulást is az a hit tartja fenn bennük, hogy a trónörökös sürgeti a választójogot, s képes inkább tüzre küldeni minden magyar politikust, sem hogy azt halogassa.

Senkinek se lehet megtiltani, hogy a jövődó levegő-pilléreire reményeket építsen, — itt fenn azonban másként látszik a helyzet. A trónörökös nem a hangulatok embere s abban az egyben mindenesetre egyet ért a királylyal, hogy sikeresen kormányozni csak komoly és megbízható többséggel, normális parlamenti élet mellett lehet. Az obstrukcióra nem adhat semmiesetre tápot a trón közelében álló, uralkodásra hivatott személynek rokonszenvé; akkor legkevésbé, amikor ez az obstrukció a véderőreformot tolja vissza, amelyet ép a trónörökös sürget a legnagyobb erőfolyvel. A mi a katonai kérdések körül fölmerült nemzeti követeléseket illeti, valószínűnek tartják, hogy ezekkel a trónörökös a hadsereg egysége érdekében szembeszenkedett, ez azonban nem a Khuenkormányának szóló kosár volt, a mint

Napoleon nővérei.

Írta: Adám Éva.

A milyen nagy és nemes nő volt Napoleon édesanyja, Ramolino Leticia, épen annyira elítőttek tőle leányai, a nagy császár testvérei. Az észet és szellemet azonban egyiktől se lehetett megtagadni. Szellemi képességeik miatt nem kellett restelkednie Napoisonnak; azonban magaviseletük nagyon is kifogás alá esett. A nagy császár maga kérte anyját:

— Signora Leticia! Az órdögbe is, beszéljen a leányaival, nem szeretem látni és hallani, hogy kompromittálják magukat! Modoruk olyan néhe, mint egy cselédé sem a Tuilériákban; igényeik azonban akkorák, hogy már-már egy korona is kevés nekik!

Ezen időben Napoleon hatalmának tetőpontján áll. Szédítő magasba fut a meteor, egy világ bámul fel reá.

A lehulló fény sugarakban a császár nővérei sütkéreznek. Nem régen történt meg a Lajos és Hortense esküvője. Szinte nászajándék-képen kapta Lajos a németalföldi királyságot a császártól s épen az új pár kastélyát rendezték Hágában. Bucsut vettek Páristól. Nagy fényes estélyt adtak, melyen megjelent az előkelő párisi világ. Csak az egyik Du Maine hercegnő jegyeste meg, mikor az estélyre indulóban kocsiját a szállt:

— Az álhercegségbe megyek bálozni, ahol mindössze egyetlen igazi, vérbeli hercegnő van: Paulina; Borghése Kamill herceg felesége.

Igazá volt a gégős arisztokrata nőnek.

Napoleon csak úgy osztogatta a császári és királyi és hercegi címeket. Talán a környezet előkelőségével akarta biztosítani magának, a világban azt a nimbust, mely a született uralkodóknak kijár magától.

Az estély rajára Párisba jött valamennyi Bonaparte. Az elyséi termekben egész emberáradat volt már, csak Napoleon nővérei nem mutatkoztak még. Régóta nem találkoztak. Sok beszélni valójuk akadt. Eliza az Arno partján lakott a Pitti palotában, Paulina ott kacérodott gyámoltalan férje oltalan Rómában, a világhíres Borghése palotában és Karolina ott él a gyönyörű neuillyi park kastélyában, mint Murat tábornok hitvese.

Ebben az előkelő környezetben restelkedett is Muzatné, hiszen igaz, hogy szép és daleeg katonatiszt az ura, de csak tábornok és egy egyszerű vendégfogadás fia.

A három nővért bizalmas beszélgetésben találjuk.

— Sok megaláztatás ért a kreol nő miatt minket — vette fel a szót Eliza, a legidősebb Bonaparte leány. Vakmerőségében már évekkel ezelőtt császárnénak címeztette magát, most hát felvitte az isten a dalgát! Alighogy leánya a testvérünk felesége lett, Napoleon csakhamar németalföld királynéjává teszi.

— A császár kegyence Hortense... szólt közbe az Hortenseval egykoru Karolina, éles hangsulylyal.

— Mikor az anya kegyvesztett lett, akkor a leány csillaga jön fel...

Ezt Paulina mondotta, olyan hangsulylyal, mely igazán elárulta lelkületét, melyet egyik francia hercegnő úgy jellemzett, hogy: a császár nővérei úgy viselkednek, mint női ruhába bujt férfiak.

A három asszony hangosan kacagott a Paulina izléstelen élén, majd Eliza vette fel a szót.

— Dehogy is lett kegyvesztett Jozefin! Épen az ellenkezőjét mutatja a császár eljárása! Végre nyilvánosan, hivatalosan is császári fenségéggé proklamáltatta Beauharnais Jozefint!

— Ez az! Elmúlt szerelméért cserébe: címet, rangot ad a kreol asszonynak Napoleon!

Gunyos nevetéssel kísérte a három asszony a meghit beszélgetést, mialatt a külső termekben folyt a bál. Talán esodáikoztak is a beon levő előkelőségek, a császár nővéreink távollétén, talán nem, mert egy diskret mosolygással és titkos jellel abban állapodtak meg, hogy a nővérek ezuttal is összezőrdültek és így sokkal jobban tették, hogy nem jelentek meg; nem hozták kínos helyzetbe az igazi, született, jóízű, előkelő vendégeket.

Eliza dühösködött legjobban.

— Most is felháborodom, ha eszembe jut, pedig 8-10 éve már, hogy nekünk kellett vinnünk a Beauharnais Jozefin uszályát esküvője napján.

— En le is dobtam! szólt az egyik.

— En is! En is! jött a visszhang, csak Karolinának volt elég őszintesége hozzátenni:

— Ledobtuk az aranyos uszályt; nem

ezt a bécsi lapok írják, hanem Kossuth és Apponyinak, a kiknek óhajait a magyar miniszterelnök teljes jóakarattal, de egy nagy felelősségű államférfi teljes objektivitásával tolmácsolta.

A véderőreform módosítása.

— Khuen holnap informálja az ellenzéki pártokat. —

Távirati tudósítás.

Budapest, február 13.

Annai mindenféle kapcsolat fűződik itt a politikai alakulásokhoz, hogy az egész társadalmat, a társadalom minden rétegét és szinte minden egyes tagját, az egyes embert is, a leghevesebben érinti mindaz, ami a fórumon és a politika menetétől függő hatalmi körzetekben végboregyez.

Tessék körülnézni, hogy milyen élénkség, milyen mozgalmasság észlelhető most a politikai pártok körében. A miniszterelnök Bécsben járt, s ott napokon át tárgyalásokat folytatott az tsztrák kormányval és a királylyal. Mit hozott, mit nem hozott: azt ma még hitelesen seki sem tudhatja. De még mielőtt a kormányelnök közölhette volna a bécsi napok eredményét, máris látjuk a pártok állásfoglalását a kormány mellett, vagy a kormány ellen. Még értjük a munkapártot, amely feltétlenül a bécsi megóvásáért és a súlyos konfliktusok elkerülésére törekszik. De az ellenzéki pártok magatartását a való állapot megismerése előtt csak a hatalmi törekvés mohóságával lehet megmagyarázni.

A Kossuth-párt még mérsékli magát, mert homályosnak és bizonytalanak látja a jövőt. De a Justh-pártban már vigan osztogatják a szerepeket. Péter miniszter lesz, Pál államtitkár, Pista főispán a a nevek tetszés szerint variálhatók, tessék bátran behelyettesíteni azokat a neveket, amelyekre mindenki gondol. Ezenközben a nemzet is játszik valamilyen szerepet, de vannak politikuzaink, akik örökösen a nemzetet hordják ajtukon, valójában pedig csak a saját kisded számvetésükre gondolnak.

Ez a jelenség oly lesújtó, hogy nem lehetne csodálni, ha elevené a kedvét az elfogulatlan közönségnek és a legjobb hazafiaknak a magyar politikától.

Mit hozott a miniszterelnök?

Héderváry Károly gróf miniszterelnök tegnap este, a bécsi tárgyalások befejezése után hazaérkezett Budapestre. A miniszterelnök már most azt a két napot, mely a csütörtöki ülésig közbeesik, arra fordítja majd, hogy egyrészt saját pártjának, másrészt az ellenzéki pártoknak vezérével is közölje azt az eredményt, melyet Bécsben elérnie sikerült. A tegnapi történetek nyilvánvalóvá teszik, hogy Héderváry gróf egy zárt formában megszövegezett deklarációt is hozott magával, melyet csütörtöki becséde során a képviselőház színe előtt föl fog olvasni. Ennek a deklarációnak különösen az a bivatása, hogy megnyugtassa az ellenzéket azoknak a követeléseknek tekintetében is, melyeket nem sikerült abban az alakban érvényesíteni, ahogy az Apponyi-féle proposíciók szerint a Kossuth-párt szeretne volna. Ezek a pontok a német szolgálati nyelvről a javaslatokból való kiküszöbölésére és a tartalékosok behívására vonatkoznak. Ezekről a királyi jóváhagyással ellátott deklaráció olyan nyilatkozatokat foglal magában, melyek alkalmassak lesznek az aggodalmak eloszlatására.

Emlékeztet, hogy egy ízben már küldött ilyen megnyugtató üzenetet a király a magyar országgyűlésnek. Ez 1886-ban, a híres Janszky-féle affér alkalmából történt, melynek nyomán képviselőházi viharok és utcai tüntetések árjában a közvélemény oly izgalmaira gyűjt, hogy Tisza Kálmán, az akkori miniszterelnök szükségesnek látta a koronát is megszólltatni a félreérthetők kiküszöbölésére s a nemzet megnyugtató végett.

Válasz az Apponyi-féle követelésekre.

A bécsi Zejt mai lapjában azt írja, hogy ő tudja, mit és mennyit hajlandó a magyar kormány az ellenzék követeléseiből teljesíteni.

„Abból a nyolc pontból — írja a bécsi lap — melyet az ellenzéki pártok a békes megegyezés alkalmán kikötöttek, csak igen kevés az, amely teljes egészében teljesíthető, egy némely pont megfelelő módosítással elfogadható, míg három követelést teljesen vissza kell utasítani, mert azok teljesítése nem lehetőséges. A miniszterelnök Apponyi becsédeben felsorolt rendben felel az ellenzéki követelésekre és válaszában ezt a nyolc pontot tartalmazza:

1. Az új véderőtörvény 3. §-ánál, mely a fegyveres hatalom meghatározását tartalmazza, ha nem is abban a formában, amint azt az ellenzék kívánja, mégis egy esetleg kielégítő változtatás lehetséges. Az ellenzék mérsékelt elemivel itt remélhető a megegyezés.

2. Az állászi kérdés szintén rendezheti az ellenzék kívánságainak megfelelően, azonban e pontnál azon ellenkivánság merült fel, hogy az ellenzék egyezzen bele azon kiadásokba, melyek az állászi kar újjászervezésével járnak. Illetőleg a megfelelő törvényjavaslat letárgyalása elé nehézséget nem gördít.

3. A honvédelmi miniszter állása az új véderőtörvényben oly módon határozható meg, hogy ennek politikai és parlamenti felelőssége csorvát nem szenved, miáltal az ellenzék erre vonatkozó kívánsága kielégítést nyerne. Magától értetődő, hogy a honvédelmi és hadügyminiszter között fennálló viszony tovább is érvényben marad, amint hogy ellenzéki részről ennek megváltoztatására vonatkozólag nem is merült fel kivánság.

Azon pontokhoz, melyek nem törvényben, hanem kormányhatározatokban, vagy magyarázatokban nyernek elintézését, tartoznak:

4. Az 1880. évi törvények már indoklásában meghatározta, hogy mikor és minő feltételek mellett hivatandó be a póttartalék. Az új törvényben vannak egyes, a póttartalékosokra vonatkozó határozatok. Magában a törvényben változtatás nem történne, azonban bizonyos pótlásokkal kiegészíthető, melyek az 1880. évi indokolásnak megfelelnek. Ezáltal több ellenzéki kívánság tárgyalanná válik.

5. A zárló és jelvénykérdés most nem lesz törvényileg szabályozva. A kormány mindazonáltal nyilatkozatot adhat az, melyben ígéretet tesz a kilences bizottság programjára, amélkül azonban, hogy a végleges megoldás közelebbi részleteire kiterjedjenek, mert a kérdésben még nincsen teljes megállapodás a magyar kormány és a katonai körök között. A magyar ellenzék három követelése eredeti alakjában nem teljesíthető, még pedig:

6. Az új véderőtörvény ezen rendelkezése, hogy a honvédség tartalékában teljesítendő két évi szolgálati idő elessék, változatlanul fennmarad.

7. Az anyagi terhek csökkentése a hadsereg reformjában nem lehetséges, sőt a terheknek egy kisebb emelése lesz szükséges a fentemlített állászi kérdés rendezése miatt.

Az ellenzék azon követelése, hogy a német szolgálati nyelv használata az új katonai

birta a császárné; lihegve, sáppádvá vonzolta; aztán meggyökerezett a lábán. Mulatságos volt, majd elnevettem magamat, — de emlékeztek még, hogy ránk kiáltott 'Napoleon!'

— Ej, hát mikor, nem kiált, mikor velünk beszél?

— Ne kinózzuk magunkat ilyen régi sérelmekkel, szólt Paulina. Mondok én újabb esetet. Megleekézett Napoleon, mint egy kis udvarhölgyet a flirtsim miatt. És én remek bosszút főztem. A fess Canonville kapitányt ajándékoztam azt a drága nyusztprémet, melyet Sándor cár küldött a császárnak. Magam hasogattam csikokat, belőle, hogy a kapitány azzal szegélyezesse új huszár egyenruháját. Hát nem remek bosszú ez!? Hahana. Halálra kacagom magamat! Igaz, hogy a kis kapitányt másnap Portugáliába helyezték. No de sebai. Gyálólni tudnám azért Napoleont, ha nagyszerű kárpótlást nem kaptam volna szerelmés szívemnek Canova mesterben. Micsoda művész! Le fogom mintázni magamat. Mit gondoltok, hivatalos ide ma Canova mester a bábra?

Muratné asszony élénken ugrott fel: — Hercegnők, hiszen ez nagyszerű este! Alarcos bál! Hiszen itt sok mindent lehet csinálni! Alarc alatt sok mindent lehet beszélni! De már Napoleonnak szemtől-szembe fogom mordani, amit akarok. Királyság kell nekem! Korona! Nem szégyeli a császár, hogy nővére csak úgy egyszerűen Muratné asszony, aztán semmi több!?

Paulina epésen szólt közbe: — Hát csak követelj! Látod, én is csak nyertem. Előre megbeszéljük Leczere törzstiszttel, azt a csókot, melynek tanujává tettük

Napoleont. A terv sikerült. Rettentő haragra lobbant — de feleségül adott. Már akkor utáltam a kis ezredest, kis rangja miatt. Szerencsére gyorsan a menyországba jutott. Aztán jött az a hülye nagyherceg: Borghése Kamiil. Két milliót van évente... de legalább egy millió kaland kell melléje, különben belepusztulok.

Ma este még valami címet akarok kérészkölni. Már a múltkor sikerült félig-meddig...

— Mi az? Mi az? tudakolták egyszerre.

— Gusztalla hercegség...

A két asszony hevesen ugrott fel.

— Tudod, hogy mi az a Gusztalla? Egy falu, egy mezőváros ott Parmában és Piacenzában. És tudod mik vannak ott? Lovak, sertések, békák és más ily gyönyörűségek! Napoleon gonyt űz belőlünk!

— Nemes tudjaton mit ígért? — szólt Eliza. A Piombino hercegnője címmel kecsget! De én követelni fogom Luccát és Toskanát.

— És én még ma este kijelentem Napoleonnak, hogy egyszerűen kikaparom a szemét, ha nekem meg nem szerzi a nápolyi koronát! — indulatoskodott Karolin.

— De hiszen ott édes testvéred József uralkodik!

— Eh! Bánom is én! Én akarom Nápolyt s pont!

A három asszony végül megegyezett abban, hogyha lehet, még ma követelni fogják a császári fenség címét Napoleontól.

— Ha jó kedve lesz... tette hozzá a megjegyzést Paulina. Tudjátok, hogy haragjában

egyszer leszidott a pazariásomért? A Bonaparte Paulina palotájában minden este, minden vendég után kioltották az összes gyertyákat és csak akkor gyújtották fel, ha látogató érkezett.

— Kitűnő ötlet, Bonaparte Paulina. Irigylem tőled! — nevetett fel Elzira. Azután ő beszélt:

— Rajongok a színészetért. Ha oszári fenség nem volnék, csak színésznő lennék! Egyszer extázisba jövök, valahányszor fellépek a családi színházban. „Alzir“ a kedvenc szerepem, de a császár mindig igen dühös, ha ebben fellépek. Tudjátok minek nevezett szopora dühében? Ideges, eszes, okos, számírtatlan durva nőnek...

Ezkor Muratné asszony felállt és így szólt:

— Régi dolgok! Ne rontsuk el hangulatainkat. Gyerünk mulatni. Vár a németalföldi királyné...

— És Napoleon rossz néven veszi, ha meg nem jelenünk az ő estélyén.

A három asszony titkos egyetértéssel távozt, hogy nemsokára a báliateremben találkozzék, Hortense buosu estélyén.

Napoleonnak rengeteg sok bajt, bosszúságot, kellemetlenséget okozott ez a három nő. Amikor ott álltam könyves szemekkel a nagy Napoleon sirjánál, Párisban: szinte hallottam a könnyű nevetést, mely ezt a három okos, szellemes, szép asszonyt végig kísért az életben s amely akkor sem hagyta el, mikor a longwoodi temetőben megásták a legszomorubb sírt.

büntető perrendtartásban szűkebb térre szorítottassák, szintén nem teljesíthető.

Khuen és Hazay tanácskozása.

A miniszterelnök a mai napra még nem hívott össze minisztertanácsot és egyelőre az összehívásra vonatkozólag még semmiféle intézkedés nem történt, csupán az egyes miniszterek folytattak egyenként egymás között beható tanácskozásokat. A bécsi információk következtében a miniszterek egymás között az új szövegezés és formula változtatásokat beszéltek meg. Egyfelől Lukács László, másfelől a miniszterelnök folytatott a miniszterekkel egyenként tanácskozást, ami azonban nem azt jelentti, hogy Khuen és Lukács más más céllal járnának, hanem inkább annyit, hogy az új anyag még nincs kellőleg előkészítve a rendes minisztertanács részére.

Khuen Héderváry Károly miniszterelnök délelőtt tíz órakor jelent meg a hivatalában, amikor már többen várták a felhalmozódott aktákkal, de ezeket az ügyeket félretette a miniszterelnök, mert a válság ügye előtérbe nyomult, s a referensek türelmes várakozására kényszerültek. Nemsokára megjelent Hazay Samu honvédelmi miniszter, aki másfél órán át tanácskozott a miniszterelnökkel a véderőjavaslat szövegének módosítása felől. A tanácskozás alatt Jeszenszky államtitkár többször megjelent s Hazay távozása után hosszasan referált a miniszterelnöknek. Jeszenszky után Vojnits István, a munkapárt alelnöke tett látogatást a miniszterelnökknél, akinél aziránt érdeklődött, hogy a csütörtöki parlamenti ülés előtt nem kell-e a munkapártot értekezletre összehívni. A tanácskozás folyama alatt abban egyeztek meg, hogy a munkapárt nem tart értekezletet.

A pártok informálása.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök mielőbb megkezdi azokat a látogatásait, amelyek során az ellenzéki vezéreket tájékoztatni fogja bécsi tanácskozásainak eredményéről. Első utja a Kossuth-párt vezéréhez: Kossuth Ferenchez és Apponyi Albert grófhöz fogja vinni.

Kossuth Ferenc, aki a legutóbbi napokig ágyhoz kötött beteg volt, tegnap már föl tudott kelni s azóta átkarosszékekben tölti a napjait; pártja vezérével állandóan sürgő érintkezést tartott fenn. A pártnak holnapi értekezletén, amely a miniszterelnök előterjesztéseivel szemben állást foglal s amelynek szava a mostani helyzet alakulásában döntő súlyú lesz, Kossuth még nem vehet részt s így az értekezletet a párt valamelyik alelnöke fogja vezetni. Az értekezlet állásfoglalásának tárgyául szolgáló előterjesztést Apponyi Albert gróf fogja megtenni.

Holnap tartja értekezletét a többi ellenzéki párt is; ezeknek elhatározása azonban a Kossuth-párt állásfoglalása mellett csak mérsekelt érdekességű lesz, egyrészt azért, mivel a mostani helyzet homlokterében álló vitapontok a Kossuth-párt követelése körül dőlnek el, másrészt pedig mivel a pártoknak szélső álláspontja amugy is tulajdonul ismeretes s várható elhatározásuknak tartalma meglepetést semmiféle irányban nem jelenthet.

A Nemzeti Munkapárt helyiségében ma este oly nagy számban gyűltek össze a párt tagjai, hogy teljesen megtöltötték a nagy termet. Megjelentek a kabinét összes tagjai, az államtitkárok, a párt sok tagja, köztük Tisza István gróf. Fél kilenc órakor belépett Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök frakkban, rendjeleivel, mert éppen Csáky Albin gróf főrendiházi elnök ebédjéről jött. Belépésekor hosszantartó éljenzéssel fogadták a miniszterelnököt, aki rövid ideig tartó tanácskozásra visszavonult minisztertanácsaival. Kilenc órakor a párt tagjai a rendes heti pártvacsorára a Hungáriába mentek.

A miniszterelnök ma nem kereste fel az ellenzék vezereit, ez csak a holnapi nap folyamán fog megtörténni. Az ellenzék vitarendező bizottsága ma este ülést tartott, amelyen az összes eshetőségeket vita tárgyává tették és kiadott kommunikéjukban kijelentik, hogy minden eshetőségre készen állanak.

Közgyűlés előtt.

— Fontos ügyek. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 13.

Urbán Iván főispán elnöklésével, Arad város tanácsa ma délelőtt ülést tartott és ott a holnapi közgyűlés napirendjére felvett kérdéseket vitatta meg, hogy javaslataival ellátva terjeszthesse ezeket a törvényhatóság elé. A holnapi napirend nevezetesebb ügyeit már a bizottsági előkészítés stádiumában bőven ismertették és a tanács sem tett nagyobb részt egyebet, minthogy a szakbizottságok véleményét akceptálta és azok álláspontját a maga határozati javaslataiban is érvényre juttatja.

A törvény és az élet intencióinak ez a módszer általánosságban meg is felel, mert a bizottsági tárgyalás a megérlelője és a szakszerű retortája minden felvetődő eszmének és minthogy rendes körülmények között a bizottságban a tárgyalást vezető és elnöklő tanácsnok véleménye az irányadó és az utmutató, tehát itt is ugyiszólva a tanács felfogása és akaratja predomináns szerepet játszik. Annál meglepőbb, hogy ma például Pollák Sándornak gőztéglagyár céljaira szükséges telekvételi kérvényét a tanács, a gazdasági szék hosszú és beható vita után megszületett határozatával szemben elutasításra terjeszti be a törvényhatóságnak.

Ismertettük a kérvény tárgyalását a gazdasági székben és hihető, hogy a közgyűlés magáévé is teszi az ott elhangzott felszólalások igazságát. A gazdasági szék előtt is elhangzott az az érv, hogy az a tizenkét hold, melyet a tekeztilygár megett a város munkáslakások céljaira engedett át az említett gyárnak és amelyet most gőztéglagyár részére akar megszerzeni a kérelmező, városrendezési szempontból nem adható el. A gazdasági szék tagjai azonban nem hajoltak meg az érv előtt, részint azért, mert Aradon programszerű városrendezésről sem a múltban nem volt szó, sem a jelenben nem lehet szó, hiszen a városnak nincs is városzabályozási terve, annál kevésbé programja. De nem fogadták el érvül azért sem, mert az felel meg jobban a város érdekeinek, hogy a levegőben lógó ideák helyett pozitív és minél tömegesebb építkezés tétessék lehetővé. Már pedig ma Aradon téglahiány van és ha magukat a téglatermelőket szavaztatná meg a tanács, ők is azt mondanák, hogy újabb és újabb téglagyárra feltétlenül szükség van. Abnormális anyagár és anyaghiány jobban visszaveti a fejlődést, mint egy száz évre szóló kombinációnak, erőszakos fantáziának az előtérbe toléása. A gazdasági szék tagjai igen jól tudják, hogy ma Aradon más alkalmas hely, mint amelyet Pollák Sándor kér, nincs, és ezért, továbbá mert komolyan veszik Aradon a gyáripar támogatásának szükségességét, javaslatba hozták a kérelem teljesítését. A tanácsnak is kellene mindezeket a szempontokat ismernie (s valószínű, hogy a közgyűlésen maga sem fog javaslata mellett kitartani, ha végre meg fogja látni, hogy a törvényhatóság megunt a szavakkal való játékot és a gyáralapítási készségét a város közönségének hasznára, tetteikkel is hajlandó bizonyítani. Ez esetben nem is támogatásról, nem is városi segélyről van szó, hanem csak annak megértéséről, hogy a téglagyárnak is olyan helyen kell épülnie, hogy anyagát az építkezéshez gyorsan és olcsón tudja eljuttatni és ezért nem mehet sem Kurticára, sem Pécskára az ipartelepével. A törvényhatóságnak lesz feladata, hogy eltávolítsa az egészséges és ha-

tározott fejlődési momentum utjából az érthetlentől és meg nem indokolhatóan támasztott akadályt, ha csak azt nem akarja, hogy Aradon egyszer és mindenkorra elmaradjon mindenkinél a kedve a vállalkozástól.

Megemlítendő még a tanács ma végzett munkájának sorából az, hogy nem fogadta el Aradvármegyének azt a határozatát, amellyel kimondotta, hogy a veszthelyi földek Aradhoz csatolását csak akkor engedi meg, ha a törvényhatóság 20.000 koronával kártalanítja Zsigmondházát, hanem azt javasolja a holnapi közgyűlésnek, hogy Zsigmondháza becsatolása iránt tegye meg a törvényhatóság a szükséges lépéseket. Minthogy a belügyminiszter nem járult hozzá, hogy a Liceum előtti játéktér az Aradi Korcsolya Egyesületnek mesterséges jégpálya részére átengedtesse, felhatalmazást kér a törvényhatóságtól, hogy a kultuszminiszterrel megkezdhesse a tárgyalásokat a tér megvétele iránt. — A tanács végül azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a vashidaknál mutatkozó és 30.000 koronán felül jelentkező 17.000 korona deficit megtérítését kérje a kereskedelmi minisztériumtól. — A város közvilágítására vonatkozólag és az aradi villamos részvénytársasággal öt évre megkötendő szerződést azzal a szövegezéssel mutatja be a törvényhatóságnak, amelyet már többször említettünk és kéri, hogy a közgyűlés a szerződés megkötésére a polgármesternek adjon felhatalmazást.

A tanács az autóbussz vállalat mérlegét és a felügyelő bizottság jelentését jóváhagyta, illetve magáévé vette és azzal a javaslattal terjeszti be a közgyűlésnek, hogy hagyja jóvá, de utasítsa az üzemigazgatót, hogy rövid időn belül létesítsen autóbussz járatokat a város külső részen is.

Az aradi románok háborúsága. Igaz ugyan, hogy már lezárultak a Goga és Vajda között keletkezett kínos viszály aktái, de valószínű, hogy ismét kiújul a harc. Az a cikk, amely a Romanul mai számában megjelent, mindenestre elősegíti a háborúság kiújulását. A Romanul ugyanis ma heves támadást intéz Goga Oktávián ellen. Azt írja, hogy az a politikai hetilap, amelynek Goga Oktávián az igazgatója, a Nagyszebenben megjelenő Luciuferul legutóbbi számában dühös támadást intézett Vajda Sándor ellen, habár a két harcos fél becsület-szavára fogadta, hogy erről az afférról a nyilvánosság előtt nem tessék említést, amíg a békétárgyalások folynak. Nem tehető föl — írja a Romanul — hogy Goga ne tudott volna arról a támadásról, amely az ő igazgatásában működő lapban jelent meg s amely becsületességekkel, gaszágokkal vádolja meg Vajda Sándort. Hogyan egyeztethető össze ez a cikk Goga becsületsszavával? Stere Constantin és Goga Oktávián, amint megirtuk, már elutastak, de rövid időn belül visszajönnek, hogy a Tribuna és Romanul között kitört háborút lesereljék. Ez azonban — előre láthatóan — nem fog nekik sikerülni. A Tribuna tulajdonosai ugyanis azt követelik, hogy a Romanult vagy szüntessék be, vagy vigyék el Aradról. Viszont a Romanul vezetői erről hallani se akarnak. Szerintük ugyanis a lapnak már majdnem háromszor előfizetője van, a néplapnak pedig hétézer. A nyomdának állandóan sok munkája van, mert az ügyvédek és a bankok legnagyobb részt a Romanult támogatják s az idén már deficitmentes mérlegük lesz. — Így mondják ezt a Romanul vidékén. Valószínű, hogy a Tribuna exponensei más véleményen vannak.

A milliárdos boszuja.

— Komornyik és bankárné szerelme. —
(Saját tudósítónktól.)

Newyork, február 13.

A világ leggazdagabb emberei közé tartozik Schiff Mortimer newyorki bankár, akinek komornyikját, Brandt Edét öt évvel ezelőtt, gazdájának feljelentésére rablás miatt harminc évi fegyházra ítélték. A drákói ítélet már akkor óriási visszatetszést keltett az Egyesült-Államokban és most az egész amerikai sajtó az utolsó tíz esztendő legnagyobb szenzációjának mondja, hogy a newyorki főügyész javaslatára perújítás folytán az ügy újra tárgyalás alá kerül. Az a meggyőződése mindenkinek, hogy a komornyik egy összeesküvés áldozata. A milliárdos bankár minden hatalmával meg akarja gátolni a perújítást és a pénzvilág lázas izgalommal lesi az ügy fejleményeit.

1907. márciusában történt, hogy a fiatal bankár a vacsoráról tíz órakor tért haza feleségével és ennek lefekvése után még fél óráig könyvtárában tartózkodott. Alig lépett a terembe, a fején ütést érzett s mikor felcsavarja a villanylámpát, látta, hogy Brandt Ede nevű ideálisan szép szolgálója áll előtte. Kibotba a komornyikot és azt parancsolta, hogy másnap jöjjön vissza. Mielőtt ez visszatért volna, a bankár felfedezte, hogy két nyakkendő-tűje hiányzik és a visszatérő Brandtot ennek alapján letartóztatatta.

A főtárgyalás valóságos gunyja volt az igazságszolgáltatásnak. Rozalszky nevű bíró ítélkezett, aki arról volt híres, hogy politikai machinációba volt keveredve. A védőt utólag kizárták az ügyvédi kamarából csalásért, lopásért és sikasztásért. A bíró nem engedte meg, hogy az esküdtek a nagyon is homályos tényállást kérdéseikkel tisztázzák. Különösen az ellen tiltakozott, hogy arra a körülményre nézve intézzenek kérdéseket, vajon miért maradt fenn a bankár felesége lefekvés után még egy fél óráig, miért nem tartóztatatta le azonnal a rablót és végül miért nem kiáltott, mikor a komornyik megtámadta. Maga az ügyvéd vádolta a fiatalembert rablással és csak kegyelmet kért számára. Az esküdtek kénytelenek voltak bünsőnek kimondani és harminc évi fegyházra ítélte a bíró, mert Brandt vállalta a bünt.

A múlt évben a dannemóriai fegyházban ülő fiatalember, Newyork állam kormányzójához, Dixhez kegyelmi kérvényt juttatott el. Ez elrendelte a titkos vizsgálatot, amely azzal végződött, hogy a főügyész perújítást javasolt és a legfőbb törvényszék már a napokban foglalkozik az ügygyel.

Normális emberi gondolkodás szerint a milliárdos bankárnak nem lenne érdekében, hogy a perújítást meggátolja. De ez Newyork legkiválóbb három ügyvédjét, Cravath Pált, Gens Howardot és az egykori elnökjelöltet, Parker Altont fogadta meg, hogy a perben érdekeiket képviseljék.

Az egész amerikai sajtó jelenleg majdnem kizárólag az afférral foglalkozik és azt írja, hogy szenzációs teleplezések történnek. A befolyásos börze lapok feltűnő eréllyel állanak a bankár pártjára, míg az ugynevezett „Sárga sajtó” nyíltan kimondja, hogy Brandtot teljesen ártatlanul ítélték el, a bankár ellen soha senki sem követelt el merényletet, soha nem történt meg nála a nyakkendő-tűk ellopása, hanem ártalmatlanná akarta tenni a komornyikot, mert megtudta, hogy a feleségének a feltűnő szépségű férfiúval viszonya volt.

New-York-World című lap azt írja, hogy a bankár be fogja mutatni a komornyiknak az

ő feleségéhez írott levelét. Ebben szerelmet vall az asszonynak, és arra kéri, hogy legalább mosolyogjon rá. Elmondja továbbá, hogy nemes ember és joga lenne a Foulke Brandt báró név viselésére. A bankár ezzel azt akarja bizonyítani, hogy a komornyik ugyan alkalmatlankodott a feleségének, de szorosabb viszony köztük nem volt. A lap megjegyzi, hogy ez a levél azért nem bir bizonyító erővel, mert az állítólagos merénylet előtt két hónappal íródott és két hónap a'att igen sok történhetet.

Kizártak

huszonötezer munkást.

— Hadat fizent a Vas- és Gépgyárosok Egyesülete! —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, február 13.

Huszonötezer vas- és gépgyári munkás feje fölött villantotta meg ma a munkából való kizárás pallosát a Vas- és Gépgyárosok Egyesülete. Hosszas, izgalmas vita után megállapadtak abban az ultimátumban, hogyha február huszonnegyedikéig rend nem lesz, Budapest, Ujpest, Kispest, Erzsébetfalva összes vas- és gépgyári munkásait szélnek eresztik, kizárják a munkából. Ezzel a fenyegető határozattal akarják a gyárosok megfélemlíteni a munkásokat, skartba akarnak tenni minden sztrájkot, titkos, vagy nyilvános bojkottot. Rendet akarnak.

Mélyrenyúló okai vannak a gépgyári munkások és a munkaadók között megindult élet-halál harcnak, amely egészen megfordítva kezdődött. Ez az erőharc nem új keletű. A vas- és gépgyári iparban már 1905. óta válságos a helyzet. Akkor is hatalmi kérdéseket toltak előtérbe, hetekig tartott az elkeseredett küzdelem. Akkor nyolc héten át általános vasipari sztrájk volt, amelyben harmincezer munkás vett részt. A múlt évben is ellentétek támadtak a gyárosok és munkások között, de akkor sikerült a hatalmi kérdések kikapcsolásával békét kötni. Az ősszel és télen, mint ahogy ilyen nagy iparban elkerülhetetlen, előfordultak kisebb, aránylag jelentéktelen sztrájkok, bojkottok a gyárak egyes műhelyeiben, de egyetlen esetben se fordult elő, hogy egy egész gyár munkásai sztrájkoltak volna. A leghosszabb ideig tartó sztrájk a fegyvergyárban tört ki. A vasesztergályosok október tizenharmadika óta nem dolgoznak, a kovácsok, lakatosok és vasöntők azonban rendszeresen végzik a munkát.

A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesületének munkásügyi bizottsága a múlt heten ülésezett és ezekre az apró sztrájkokra való hivatkozással megfenyegette a munkásokat, hogyha három nap alatt nem szüntetik be a harcot, a gépgyári munkásokat kizárják a munkából. Erre következett egy egészen új eljárás. Tegnap ülést tartottak a gépgyáriparosok, amelyről ezt a jelentést adták ki:

A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesületének végrehajtó-bizottsága ma délelőtt tizenegy órától délután három óráig tartó ülésén elhatározta, hogy valamennyi budapesti gépgyárban elrendeli a munkáskizárást. Ezt az elhatározást a holnapi teljes ülés szankcionálja.

Izáló hangulatban, kavargó szövedélyek között, ültek össze tanácskozássra ma délelőtt a gépgyárosok a Mária Valéria-utcában levő egyesületi helyiségükben. A végső döntésről volt szó. Már kora délelőtt autók, fogatok gördültek az egyesületi palota elé és tizenegy órakor ötven gyáros és ugyanannyi gyárigaz-

gató vitatkozott a bekövetkező eseményekről. A hangulat nagyon izgatott volt, de már az ülés előtt nyilvánvaló volt, hogy maguk a gyárigazgatók se értnek egyet a krimiosauró illetőleg. Döntés előtt a Ganz-gyár vezetősége részéről Löbl osztályfőnök ezt mondotta a harorról:

— Egy oszszármetszéssel el kell intézni a kérdést: vagy, vagy. A munkások fölvetették a hatalmi kérdést, dőljön hát el a harc. Nem bérkövetelésről van szó ezuttal, nem sztrájkokról, hanem ami ennél sokkal veszedelmesebb: csöndes műhely-bojkottokról. A munkások követelik, hogy mi ismerjük el az ő szervezetüket és hatalmukba akarják keríteni a munkásközvetítőt. Nem szolgáltatathatjuk ki teljesen magunkat az ő önkényüknek, inkább megvirjuk a harcot. Tudjuk, hogy ez nagy kockázattal jár, mert a bíróság, ha munkaadók kizárják munkásaikat, nem állapítja meg a vis majort; de nem tehetünk másképen. Inkább fizetjük a pönálét, de a hatalmi tulterjeszkedéshez nem járulhatunk hozzá.

Malaschitz Géza a vas- és fémmunkások szakszervezetének titkára ezket mondta a krimiosauról:

— Semilyen okot nem szolgáltatnak a munkások arra, hogy a munkaadók kizárják őket a gyárakból. Husz hét előtt a fegyvergyár vasesztergályosai sztrájkba állottak bérkülönbözések miatt. Hatvenöt vasesztergályos vonult ki a gyárból. A gyár nem teljesítette követeléseiket, hanem kizárta őket. A gyár többi munkásai azonban még mindig dolgoznak. Az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Gyár munkásai négy hét előtt sztrájkba léptek, mert a gyárvezetőség egy bizalmi férfit ok nélkül elbocsátott. Ez a sztrájk azonban már azóta megszűnt. A Magyar-belga gyár tizenhét szerszámkészítője bérjavítást követelt és ezért sztrájkba lépett. Nekünk sejtelmünk sincs arról, hogy a gyáros urak mit akarnak tenni. A gyárosok német mintára szövetkeztek és nem bocsátkoznak tárgyalásokba a munkások szervezeteivel. A kizárásra nincs semmi ok. Agyrém az a hit, mintha egyes gyárakra a munkások akár titkos, akár nyílt bojkottot mondtak volna ki. Csak a művezetőket ügyetlenkedésének tulajdonítható, ha valami baj lehet az gyárakban. Ha lesz kizárás, kivonulnak a gyárból, sztrájkantányát választanak és ott vigadnak, amíg a gyárkapukat újra megnyitják.

Malaschitz végül kijelentette, hogy a munkások biznak annyira a maguk erejében, hogy győzelmüket biztosra vegyék. A külföldi testvérszervezetek is meg fogják tenni a kötelességüket, mint ahogy a magyarok sem késték a svéd munkáskizárás idején, szorongatott munkátestvéreiknek segélyére sietni.

Forró levegőjű, szenvedélyes hangú tárgyalás volt ma déiben a Vas- és Gépgyárosok egyesületében. A tárgyalást Asbóth Emil, a Ganz-gyár igazgatója vezette. Három óra hosszat tartott, negyed kettőkor ért véget. Azzal a határozattal, hogy huszonnegyedikén kizárják az összes vas- és gépmunkásokat, ha addig a rend helyre nem áll. Huszonötezer munkásra vonatkozik ez a határozat. Bele vannak értve a kispesti, ujpesti és erzsébetfalvai gépgyárak is. A munkaadók ezt követelik a munkásoktól:

1. Szüntessék be a titkos és nyilvános bojkottokat a műhelyekben.

2. Szüntessék meg a sztrájkokat. Ne követeljék egyes munkások elbocsátását, másrészt ne emeljenek kifogást egyes munkások felvétele ellen.

Ezek a főbb pontok, amelyekből a gyárosok a munkások kizárását függővé teszik. Az erélyes hangú határozatra egyéb okokon kívül az készítette a munkásokat, hogy a Rőckgyárban egy munkás és munkavezető között levő jelentéktelen természetű összetűzés miatt valamennyi munkás letette a szerszámot.

Wahrmann-legendák.

(Fővárosi levél.)

Budapest, február 13.

Abból az alkalomból, hogy egy bájos fiatal leány, a nagy Wahrmann Mórincsk az unokája, Wahrmann Renée leánya, Wahrmann Amélie Charles de Fontenay vicomt menyasszonya lett, felidéződik az egész nagy Wahrmann-kultusz, amely a nyolcvanas években olyan elterjedt és népszerű volt, hogy még a vidéken is szegény zsidó szatócsok szombati napon a Wahrmann miniszteri barátairól, a mesés gazdagságáról és főleg az ő szellemes és maliciózus mondásairól mesélték legendákat.

Az ifjumenyasszonyról nem tudnak a társaságban sokat. Bakfis korában, talán két év előtt látták, őt az alagi löversenyen, amint 1—2 urlovás gardirozta őt körül és ő dévaj kacagással, bájosan imbolygó léptekkel mérte végig a tribün előtti mezőnyt, olyan önérettel, mint aki tudja, hogy ő az országnak egyik legjobb parthieja. — De mégis Beszélnek a francia vicomt menyasszonyáról egy kedves kis csintalanságot, melyet 10 éves korában követett volna el.

Az édes anyja — akkor Megyeriné, nem Beretvásné . . . de hogy? . . . Fáyné — egy előkelő hölgyvendéget fogadott valamelyik vidéki kastélyában.

A vendég gazdag cobolybundában jelent meg, amely kinn maradt a haliban addig, míg urnője benn teázott a szalonban, a ház urnőjével. Tudva levő, hogy ezek a cobolybundák több száz coboly bóréből vannak gondosan összeszerkesztve és valóságos műgonddal egymás mellé illesztve.

Mikor az előkelő vendég távozni akart, a bundáját nem látta sehol, keresték, kutatták, míg végre megtalálták azt a Málosika — Wahrmann Amélie — gyermekszobájában és pedig annak az asztalán olyan alakban, hogy a százhuszonnyolc darab coboly ollóval ezét volt vagdosva és külön-külön és sorjában egymás mellé rakva.

Az öreg Wahrmann viccai azonban évtizedek után is népszerűek még ma is. Ne is beszéljünk az alamizsnáért könyörgő szegény távoli rokonról, akit az öreg távolított el, hogy

— János, dobja ki ezt az embert, mert megsakitja a szívemet.

Arról se szóljunk, hogy mikor Martonnál egy szivartárcsára órákig alkudott, a kereskedő azt mondta neki:

— De képviselő ur, hogy sokalhat 20 forintot, amikor kedves fia ugyanilyet 45 forintért vettek tőlem.

Amire Wahrmann így felelt:

— Igen, azok tehetik, azoknak gazdag apjuk volt, de nekem szegény volt az apám és régen meg is halt.

Az a bonmotja is sokáig fog élni, hogy

— Ugyan kérem pénzt keresni, az is kunnazt? Lásza én csak akkor nem keresek pénzt, amikor nem akarok, csak hogy mindig — akarok.

Wahrmannról beszélnek azt is, hogy valamely gazdag pesti barátja az ő egyik alföldi birtkára adta le a fiát gazdasági gyakornoknak. Wahrmannnak feltűnt, hogy a cséplőgép mellett is ugy van ültözve a fiatal gyakornok, mintha a budapesti korzón sétálna vasárnap délből a lipótvárosi jóparthiek mellett, de különösen feltűnt neki a gyakornok ur gallérjának és manzsettájának bőférsége.

— Mondja csak Ármin öccém, maga ugylát-

szik, minden nap tiszta inget vált még ebben a nagy munkaidőben is?

— Természetesen nagyságos ur, a Kospallagi Weinerok ezt így szokták.

— No lássa, a maga korában én is naponként váltottam inget, de úgy, hogy este levettem és másnap reggel felvettem, de egy héttig mindig ugyanazt.

Egyszer egy ügynök egy hatalmas nagy erdőbirtokot ajánlott megvételre Wahrmannnak, elmondta, hogy ez milyen fényes üzlet, hogy 30 év múlva milliókat fog érni és Wahrmann evvel még az unokáit is boldoggá teszi.

— Micsoda, Schlesinger ur, maga nekem egy birtokot ajánl, amelyik 30 év múlva fog hasznot hozni, hát nem tudja, hogy én alig tudtam bevárni a jövő évi termésemet is.

Mintha csak sejtette volna, hogy az ő szívesen összetartott vagyona egykor ugyis egy rá nézve teljesen idegen nemzetség, egy francia vicomt családnak rozsdás címerét fogja megannyozni!

Urileányt szöktető cigányfiu.

— A battonyai kisasszony és a pécskai legény. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 13.

A szomszédos Battonya és Magyarpécska községek közönségét regényes leányszöktetési eset foglalkoztatja most. Egy tizenhat éves egyszerű cigányfiu megszöktette Battonya egyik leggazdagabb kereskedőjének tizenhat éves feltűnő szép leányát és mielőtt még a szülők megakadályozhatták volna, házasságot kötött vele. A fiatal pár most a magyarpécskai cigánytelepen él, a leány szülei pedig szegénységben és fájdalomukban otthagyták azt a községet, ahol évekig tartózkodtak.

A nem mindennapi história részletei a következők:

Battonya községben lakik Héjja Imre gazdag kereskedő, aki több leánygyermeknek az atyja. A leányok, mint falun szokás, sűrűn kijártak a szülők fizetésébe és segédkeztek a vevők kiszolgálásában. A kiszolgálásban különösen nagy buzgalmat fejtett ki a tizenhat éves szép Rózsika. Az üzletnek természetesen mindenféle vevői voltak, így cigányok is, akik Battonyán elég szép számmal vannak. A heti piacokra Magyarpécskáról is nagyon sok cigány szokott átmenni Battonyára és be-bejártak a Héjja-üzletbe vásárolni.

Ilyen vásárlás alkalmával ismerkedett meg a tizenhat éves Rózsika Boros József pécskai tizenhat éves cigányfiuval, egy ottani lóalkuszfiával. A két ifju teremtés kölcsönösen megszerette egymást és a suhanc bátorságot vett magának arra, hogy a leány szüleitől megkérje szerelmesének kezét. Héjjáék természetesen hallani sem akartak a házasságról és mindent elkövettek, hogy a fiatal cigányfiu közelébe ne juthasson a leánynak.

A szülői gondosságnak azonban mégsem sikerült megakadályozni, hogy a síheder ne találkozzék szerelmesével. Négy öt nappal ezelőtt sikerült Borosnak észzejönni a leánnyal és feltűnés nélkül megszöktette a községből. Amikor a szülők értesültek lányuknak szökéséről, megkérték Petrovits Mihály battonyai főszolgabíró, hogy intézkedjék a fiatal leány visszahozatala iránt, közben pedig Héjja Imre maga is átment Magyarpécskára, hogy kinyomozza leánya hollétét és ha sikerül, még hatósági beavatkozás nélkül visszahozhassa a szülői házhoz. A magyarpécskai cigánytelepen azonban

hiába kutatta Héjja Imre a leányát, a cigányok ugyanis mindenáron megakadályozták azt, hogy az apa megtalálja gyermekét, a fiatal párt elrejtették, mert valamennyien szinte boldognak érzik magukat, hogy a tizenhat esztendő Jóska fiatal és gazdag urileányt tudott meghódítani.

Mikor Héjja Imre látta, hogy hatósági beavatkozás nélkül nem tudja a leányt visszahozni, akkor fordult a főszolgabíróhoz, amely aztán intézkedett, hogy a pécskai főszolgabíró útján felderítsék a megszöktött leány tartózkodási helyét. Hunyár Algernon pécskai szolgabíró hatósági emberekkel megjelent a pécskai cigánytelepen és épen akkor érkezett oda, amikor a cigánytáborban Boros József lakodalmát ülték. Természetesen kénytelen volt megzavarni a vigaszt és a fiatal párt esendőri segéllyel átvitte Battonyára.

Petrovits főszolgabíró maga elé idézte a szülőket, azonban egyelőre csak Héjjáné ment el a hivatalba. Héjja ugyanis otthon súlyos betegesen feküdt a kiállott izgalmak következtében. Hosszu ideig tartott a tárgyalás a főszolgabíró előtt, amikor egyszerre berohant a hivatalba a sáppadt és kimerültnek látszó kereskedő, aki egyenesen a leányának rottott és a kezében levő késsel mellbe akarta szurni.

— Meggyaláztad a családomat, pusztulj el te rossz teremtés! — kiáltott a kétségbeesett apa és a kést leánya mellének szegezte, a körülállók azonban megakadályozták a vérontásban.

Petrovits főszolgabíró azután megkérdezte a leánytól, hogy hajlandó volna-e visszamenni a szüleihez. Héjja Rózsika vidáman felelt:

— De hogy akarok visszamenni! Örülök, hogy egyszer az én Jóskaé lehellem.

Miután a főbíró felvilágosította a szülőket, hogy a leányukat ugyis feleségévé tette a tizenhat éves legény és miután visszatartása ugysem sok eredménnyel járna, legjobb lesz, ha beleegyeznek a változathatlanságra. A szülők így természetesen nem kívánták a megszöktött leányuk visszavételét.

Mielőtt a szökevények a főbírótól elbucsztak volna, Petrovits megkérdezte a fiatal férjéről:

— Hogy mersz te tizenhat éves korodban megnősülni, hiszen neked egy krajcár vagyonnod sincs, hogy fogod eltartani a feleségedet?

Boros Jóska hetyke hangon felelt:

— Van az én nagynénémnek elég pénze, el tud az tartani bennünket jobban, mintha urak volnánk!

Azután Boros József és b. neje Kétegyháza mentek, ahol a cigány fiúnak szintén van néhány rokona. A következő napon már ismét Battonyán voltak és még most is ott tartózkodnak a fiu nagynénjének házában; holnap azonban a pécskai cigánytelepre viszi ifju hitvesét a bátor Boros Jóska.

A súlyos csapás rendkívül megtörte a Héjja családot. A szülők roppantul restelnek a leányukkal történt kalamitást és miután nem akarják magukat a községben különböző szóbeszédok középpontjává tenni, eladták a házukat, felosztatták az üzletet és elköltöztek az ország másik végébe, oda, ahol senki sem tud a család balesetéről . . .

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi turista egyesület közgyűlése február 15-én, csütörtök este 6 órakor a Központi szálló földszinti „Lloyd” termében lesz. A közgyűlést társas vacsora követi. Bejárat a Salac utcában, a megjelölt ajtón.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szerda: Leányvásár, operett. A) bérlet.
Csütörtök: Leányvásár, operette. B) bérlet.
Péntek: Csitri, vígjáték. Bemutató előadás. C) bérlet.
Szombat: Csitri, vígjáték, A) bérlet.

Neogrady Dóra távozása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 13.

A színházhoz közel álló körökben ma délután érdekes dologról suttogtak. Beavatottak ma délután elárulták azt a titkot, hogy Neogrady Dóra, az aradisínház bájos szubrettje, aki oly hamar kedvenccé lett a közönségnek, ma délután elhagyta Aradot, hogy többet vissza se jöjjön.

Már régebben említést tettünk arról a differenciáról, mely a fiatal művész és Szendrey Mihály direktor közt a Leányvásár szereposztása miatt támadt. A bájos primadonna ugyanis nem kapta meg azt a szerepet, melyre annyira vágyott s tekintve, hogy az idei szezonnak alighanem a Leányvásár volt az utolsó számbavehető operettjüdjonsága, a mellőzés annál súlyosabb volt. ránézve. A fiatal és ambiciózus művésznőt ez érthetően kellemetlenül érintette s mint azt megirtuk, már akkor hajlandó volt a szerződésileg kikötött magas pónalét megfizetni csak azért, hogy a szerződéstől megszabaduljon. Szendrey azonban nem akarta a közönség kedvencét elengedni s biztatta, hogy szerződését jobbra cseréli át.

A beavatottak szerint tárgyalások is indultak ez alapon a direktor és a művésznő között, azonban úgy látszik eredménytelenül. Munkatársunk tegnap beszélgetést folytatott Neogrady Antalnival, a művésznő édes anyjával, aki a beszélgetés során a következőket mondotta:

— Dóra most szabadságot kapott s a férjem is is jött már Aradra, holnap együtt utazunk Pestre. Ugy látszik vasárnap délután operett mehet, talán a Kis gróf, mert a direktor csak vasárnap délig adott szabadságot. Lehet különben, hogy nem is jövünk vissza...

Mintha ennek az utolsó mondatnak megerősítése lenne a ma elterjedt hír. Munkatársunk felkereste a művésznő lakását, de már nem találta otthon. A cselédség mondtotta el, hogy Neogrady Dóra, apja, anyja és kis öccse társaságában (az utóbbiak állandóan Aradon tartózkodtak a művésznő kíséretében) délután négy órakor Budapestre utazott. Elutazás előtt a művésznő anyja kijelentette, hogy aradi háztartásukat a jövő hét elején valószínűleg felosztatják.

Szendrey igazgató jelenleg Hódmezővásárhelyen van s így hozzá kérdést nem intézhettünk. A színházi irodának pedig hivatalosan csak arról van tudomása, hogy a művésznő vasárnapig szabadságot kapott. Mindamelllett a ma délelőtti próbákon már szélteben el volt terjedve a hír arról, hogy Neogrady Dóra felbontotta szerződését.

Ha a hír megfelel a valóságnak, akkor az aradi színházat érzékeny veszteség érte, de azt hisszük, Szendrey igazgató fog módot találni arra, hogy Neogrady Dórát társulata kötelékében megtarthassa. A fáma különben már arról is beszél, hogy ki lesz Neogrady Dóra utóda. A direktor állítólag a kecskeméti színház másod-primadonnájával tárgyal szerződés céljából.

* Rip van Winkle. A mai előadásnak egy bájos kis fiú fellépte adott különösebb érdekességet. A kis Scheiber Ferike Adrien szere-

pében lépett a világot jelentő deszkákra életében először és mindjárt sikert aratott. Olyan meglepő biztonsággal mozgott, énekelt és olyan poentirozással beszélt, mintha nem a kitűnő vasuti vendéglős fia, hanem egy régi színész dinasztia tagja, sarja lenne. Más érdekessége aztán nem is volt az előadásnak. *Ladiszlajt, Wlassákot* ismerjük ezekben a szerepeikben, tudjuk, hogy szépen énekelnek és gyengébben játszanak, a többiek is a régiak voltak. A közönség jól mulatott a régi szép Planquette operetten. H. G.

* A Csitri bemutatója. Pénteken este kerül bemutatásra az aradi színházban a modern francia vígjátékirodalom egyik legkiválóbb alkotása, a Csitri. A vígjátékra, amely naivan hangulatos, ötletes, bájos irodalmi munka, a szintársulat nagy ambícióval készült a premiérré. Már csak az utolsó próbák vannak hátra, amelyen az utolsó simításokat végzik, hogy aztán eleven, frissen perdülő előadásban kerüljön a közönség elé a bájos, filigrán sainpadi alkotás.

* A vasárnapi Casals hangversenyre vonatkozólag Weisz Leó, a rendező cég a következőket közli a közönséggel: Csak ülőhelyek vannak s állóhelyekre egyáltalán nem bocsátanak ki jegyeket; a hangverseny estélyén pénztárt nem állítanak fel s így akiknek még nincsen lefoglalva helye s meg akarja hallgatni Casals Pablót, az még most véltsa meg a jegyét, annál is inkább, mert már alig néhány darab áll a közönség rendelkezésére; továbbá a rendező-cég arra kéri a hangverseny publikumát, hogy idejekorán foglalja el helyét, nehogy a későn jövők zavarják a mestert a játékokban. Hogy a világhírű művész játékaiban a közönség zavartalanul gyönyörködhessek, a rendezőség intézkedésére rendőrök fognak a folyosón állni, hogy megakadályozzák a legkisebb lármát is.

* Isaye Jenő, a világ legkiválóbb hegedűművésze e hó 21-én fogja az aradi színházban egyetlen hangversenyét megtartani. Város szerzte rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg a kétségtől igen érdekes és értékes művészi esemény iránt, amelyhez fogható alig hall Arad hangverseny-publikuma. A magas művészi nivón álló hangversenyre jegyek e hó 16-ától válthatók a színházi pénztárnál.

* Az Athenaeum könyvtár. 3-ik kötete, *Balzac világhírű műve a Szamárbőr* már megjelent és a *Juhász és Társa* cégnél kapható 1 kor. 90 fillérért. Telefon 265. 715

* Két fegyenc. (Nordisk-aláger az Apollóban) A híres norvég filmgyár, a Nordisk Film Campagne ismét fenomenális képpel lepte meg a mozi-színházak közönségét. A kopenhágai dán királyi színház tagjainak megjátásában finoman feldolgozott emberi tragédiát visz a néző elé a Két fegyenc című drámában, amelynek minden jelenete megrázó erővel fogja meg a néző lelket. Hudkinson a fiatal procurista börtönbe kerül, mert felesége csábítóját agyonlötötte. Némán, érzéketlenül vesz tudomást a súlyos ítéletről s csak azt az egy kegyet kéri, hogy kis gyermekét időnkint megláthassa. A találkozás oly megható, hogy még a fásult börtönőrök is könyeznek. Hudkinson megadással türi sorsát, míg végre út a szabadulás órája, egyik fegyenc-társával, a 13-as rabbal megkísérlik a szökést, de az csak Hudkinsonnak sikerül, míg a 13-ast az örök elfogják. Rettenetes sok küzdalmen megy a szerencsétlen ember keresztül, míg Ausztráliába jut, ahol becsületessége, szorgalma által magas pozícióba kerül, s lesz a város rendőrfőnöke. A 13-as fegyenc, aki továbbra is gazember maradt, meg akarja zsarolni Hudkinson, s amikor ez nem sikerül, ráló a lányára, de a golyó nem talál. A törvényszéken a 13-as leleplezi Hudkinson, de a kormányzó fia, aki az egész tragédiát jegyesétől. Hudkinson Ellytől megtudta, a kegyelmi iratot mutatja fel. Es azonban már nem segít, mert a nagy izgalom megölte Hudkinson. A mesterien felépített izgalmas drámát gyönyörű technikával hozta színre a norvég filmgyár. Az Apolló-színház a kiváló képet szerdán mutatja be. 177

* Gyászos szerelem. (Az Uránia szenzációja.) Műsorváltozás történt az Urániában, de nem valja kárát a közönség. A brutális szerelem című Schmitzler dráma helyett Heyermannnak egy nagyszerű drámáját, a Gyászos szerelem mutatják be a Nordisk Film Company felvételében. Eanél szebbet, ragyogóbbat, elegánsabbat és meghatóbbat még nem láttunk. Vannak asszonyok, akik mindenkiben szerelem ébresztenek. Egy ilyen eszményi szép nő a vendége a király főudvarmesterének, aki özvegy és egy fia és leánya van. A javakorbéli ember szerelmes Angelikába, akibe szerelmes lesz a szabadságát otthon töltő fiú is és a vendégek közt van Angelika egyik régi udvarlója is. Angelika a fiút szereti. A régi és elutasított udvarló féltékenynyé teszi az apát. Egy este apa és leánya a parkban sétálnak, mikor a leány Angelika szobájának leeresztett függönyén meglátja Angelika és Oven csókolózó szilbuetjét. Nehogy az apa meglátja Angelika hűtlenségét, felsiet a kastélyba és Angelika helyét elfoglalva s enyeleg a bátyjával, míg Angelika a kastély másik szárnyába zárkózik. A mellőzött udvarló az éj esendjében be akar lopni Angelika szobájába, miközben égő cigarettájával tüzet csinál, ugy, hogy Oven és huza nem tudnak kimenekülni. Az apa remülten tudja meg, hogy nem Angelika, hanem gyermekei vannak az égő szobában, halálmegevetéssel ront be és emberfeletti erővel kapja ölbe elalélt leányát, az erkélyről ledobja a kifeszített mentő ponyvába, utána a fiát, végül maga ugrik le. A halálos eszméletlenségben heverő leányt körül veszik a vendégek és Angelika azon hiszemben, hogy a nemes szívű leány miatta halt meg, elárulja magát, mire az udvarmester kiutasítja. Ez rövidre fogva az Uránia nagy szenzációjának meséje. Szebbet nem láttunk mozgófényképen. 175

* A zsidók története. Király Pálnak az immár külföldön is ismert tudós Uránia írónak ilyen című darabját február 20 és 21-én mutatja be az Uránia színház. A darabot Budapestben a régi színházban több mint százszor adták elő. 175

MULATSÁGOK.

(=) Urileányok halászcárdája. Szokatlanul nagy érdeklődés mutatkozik a csütörtökön megtartandó teaestély és halászcárda iránt, amely tudvalevően a Központi Szálló nagytermében fogja vendégül látni Arad előkelő társadalmát. Miklósi Nikolits Szeréna alapítványi hölgy, aki a főzőtanfolyamot rendez, nem győzi a meghívó még megmaradt példányait szerteküldözni. Valószínű azonban, hogy nem kaptak meghívót mindazok, akik arra igényt tartanak. A tanfolyamot vezető urhölgy arra kéri a közönség ama tagjait, akik valamely tévedés folytán meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, menjenek el nyugodtan az estélyre, mert ott szívesen látják az előkelő társaságok minden szereplőjét. Az e hó 15-iki estély pompás meglepetéseket és művészi élvezetet nyújt a közönségnek. Az urak is különösen fogják magukat érezni, mert külön kis szoba lesz a számukra, helyesebben a kártyázók számára. A kártya-pavillonban természetesen szintén a szorgalmaskodó urileányok szolgálják ki a játékosokat. A háziasasszonyoknak ma közölt névsorából kimaradtak a következők: Lusztig Arminné, Petrovics Mihályné, özvegy Purgly Lajosné és Thomka Gyuláné.

(=) A magántisztviselők táncestélye. Alig tiz nap múlva, február 24-én, lesz az Aradi Magántisztviselők Egyesületének nagyszabású estélye, a Fehér Kereszt nagytermében, amely az előjelekből ítélve a szezon egyik legsikerültebb mulatsága lesz. Az estély hangversenyének minden egyes programszáma kiváló művészi élvezetet ígér. A véglegesen megállapított program a következő: 1. Kiss József költészetét Somogyi Gyula felsőkereskedelmi iskolai igazgató méltatja. 2. Kiss József a legnagyobb élő magyar poéta felolvas. 3. Duett. Bajazsók-ból. Enaklik: Dr. Bedő Árpádné és Bing János. Zongorán kíséri: Tilger Árpád karnagy.

2. Beethoven harmas C moll I-II. rész. Előadják: Bródy Erzs, Müttermüller József és Karhánek Ferenc. 5. La Gioja bravur-keringő. Muldertől. Eneklő: Dr. Bedő Árpádné. Zongorán kíséri: Tilger Árpád karnagy. A hangverseny este pontban 9 órakor kezdődik. A rendezőség ezúton is kéri mindazokat, akik meghívóra reflektálnak s nem kaptak, igényüket Bokor Alajos elnöknel jelentésük be.

(=) A Kisjenő-Erdőhegyi Jótékony leányegyesület saját alapítójára gyarapítására február hó 17 én az uri Kasinó összes termeiben, műkedvelői előadással egybekötött táncvigalmat rendez. Az estélyen a következők szerepelnek: Csukay Magdy, Ujhelyi Sándorné, Antal Erzs, Gilly Hedvig Mészner Ella, Liszt Ilus, Varga Károly, Telman Sándor dr., Braun Béla, Hatzel-hoffer Zoltán, Lázár Dezső, Patkós Gábor dr., Patkós Ilonka, Szalay Dezső dr., Lázár Dezső, Hollósy nővérek.

Színház a kulisszák mögött.

— Rendezi a rendőrfogalmazó. —

Távirati tudósítás.

Miskolc, február 13.

A miskolci Nemzeti Színházban tegnapelőtt este mutatták be egy helyi szerző, Serédi Jenő dr. szerkesztő Romlás című drámáját. Ott volt az egész uri társadalom, amely tüntető, baráti rokonszenvvel üdvözölte a helyi eseményt.

Maguk a miskolci újságírók finom megemlékezéssel akarták megünnepelni szűkebb körben kollégájuk sikerét. Kovács József dr. szerkesztő, aki különben városi tiszti ügyész, az első felvonás után a színpadra sietett, hogy az újságírók nevében koszorút nyújtson át a szerzőnek. Amint a színpadra lépett, az inspekción rendőrtisztviselő: Sándor János elállta az utját:

— Távozzék, ide nem szabad senkinek se belépnie!

— Bocsánatot kérek, — mentegette magát udvariasan Kovács — én szerkesztő vagyok, Serédi kollégámat keresem, akit hírlapíró társaim nevében üdvözölni akarok.

— Semmi közöm hozzá, ismeretlen, távozzék!

Kovács érthetően nem akart távozni, mást próbált:

— Irja fe a nevemet, foglalkozásomat és lakásomat és jelentsem föl — mondotta a fogalmazónak. És azzal a színpad felé tartott. Ekkorra, az incidens hangjára, egész sereg ember tolt a vitatkozók mögé. A fogalmazó nem hagyta magát zavartatni.

— Vezesse ki ezt az embert! — parancsolt az egyik rendőrré és Kovácsra mutatott. A rendőr nem mozdult a helyéről, mire a fogalmazó az ajtóhoz rohant, kinyitotta és a karjánál fogva akarta a színpadról Kovács József szerkesztőt kiviesetni.

Erre azonban nem volt szükség, mert Kovács magától távozott. A komoly incidensnek ezzel még nem volt vége. Alig telt el a botrány, sietve érkezett a színpadok mögé Szalánczy József újságíró, aki az utjáról jövet, mit sem tudhatott a botrányról. Alig lépett a színpadra, Sándor János dühösen eléje ugrott és az újságírót mellen kapva, kituszkolta a színpadról.

A rendőrfogalmazó hihetetlen viselkedését azzal magyarázzák az újságírók, hogy nemrégiben kellemetlen kritikát kapott a miskolci lapokban. Állítólag — minden ok nélkül — tartóztatott egy nőt, bekísérte és reggelig fogva tartotta.

A miskolci újságírók tegnap különben gyűlést tartottak, hogy megbeszéljék, miképpen vegyenek maguknak elégtételt a tömeges inszul-

tusért. Az esetet egyelőre bejelentették a vidéki és a budapesti hírlapíró testületnek. Az intelligens és nagyvárosi Miskolcon igen keletlenül beszélnek az esetről.

A Justh-párt sajtópöre.

— Politikai vezérek tanúsága a szegedi törvényszéken. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, február 13.

A szegedi törvényszék esküdtbírócsága március 9-én izgalmasnak ígérkező sajtópört tárgyal s bizonyos, hogy a főtárgyalás iránt országos érdeklődés fog megnyilvánulni. Felpeleseként a függetlenségi és 48-as Justh-párt szerepel e sajtópörben s a pártot a márciusi főtárgyaláson Nagy György dr. hódmezővásárhelyi ügyvéd, a fiatal republikánus fogja képviselni. Fejérváry József hódmezővásárhelyi hírlapíró, a Hódmezővásárhely című munkapárti napilap felelős szerkesztője ellen. Különös és ritka érdekességet ad a tárgyalásnak az a körülmény, hogy Fejérváry a Justh pártot támadó cikkek állításainak bizonyítására Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek és Tisza István grófnak tanuként való kihallgatását kéri és a főtárgyaláson meg fog jelenni Justh Gyula is, mint erről a napokban értesítette Nagy György drt.

A szokáttanul érdekes sajtópör eredete — amint ismeretes — a következő: 1911. nyarán Aradon nagy népgyűlést tartott az országos függetlenségi és 48-as Justh-párt, a román nemzetiségi és szociálista pártokkal együtt, a választójog érdekében. Ittelmondott nagyhangú frázisai között Justh Gyula beleszusztatott némi erkölcsi és anyagi ígéretfeléket is a románok számára, igen közönséges demagóg-fogással edestestvéreket ölgetve pártja kabaléira a nemzetiségeket és a szociálistákat.

Fejérváry szerkesztő Justh-nak ezt a beszédét kritizálta hangosan és bátran a „Hódmezővásárhely”-ben, — s e cikkének néhány nagyon is erősen ütő kifejezése miatt indított elene sajtópört a Justh-párt. Akkor ugyan a fővárosi sajtó általában erőteljesen kritizálta és vádolta a Justh pártot taktikájáért. Mert hiszen éppen Justh Gyula volt az, aki nem sokkal azelőtt tömegnek, eszűrhének titulálta a szociálistákat makói szónoklási alkalmával. De a Justh párt a nagy fővárosi lapok ellen nem indított pört az országosan terjesztett vádakért. Ellenben rávetette magát a vásárhelyi kis krajcáros újságra. Hogy miért cselekszik ezt Justhék? Mert éppen itt, az Alföld közepén, a magasabb intelligenciájú, józan földműves-választók körében indult meg Justhék lába alatt a talaj. Itt kell tehát alkalmazni a védelmi eszközöket.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Holtzerék bűnpöre a nagyváradai táblán. A nagyváradai kir. tábla, miután azt megirtuk, e hó 14-ére tüzte ki a Holtzer-ügy tárgyalását. Holtzer Mihály, az elsőrendű vádlott a napokban ügyvédje útján kérvényt adott be a táblához, melyben betegségére hivatkozva kérte a tárgyalás elnapolását. A tábla a kérelemnek helyt adott, a tárgyalást elnapolta és harminc napon belül új terminust tűz ki.

§ Elített motorvezető. Szegedről jelentik: Két évvel ezelőtt, augusztus tizenharmadikán a 13-as számú motoros vonat Makó állomáson beszaladt az ott vesztegélő tolató mozdonyba és az összeütközés következtében több utas megsérült. A motoros vonat vezetőjét, Laborda Mihályt ma vonták felelősségre a szegedi törvényszék és két évi fogházra ítélte.

Piroska és Salamon.

— Vértelen szerelmi dráma. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 13.

A jó vidék még mindig képes romantikát szállítani. Ez meglehetősen régi megállapítás, de legalább kipróbált, biztos érvényű. Ezúttal a következőkről értesülünk: Pankotán egy ottani idősebb kereskedelmi alkalmazott rálőtt arra a nőre, aki őt elhagyta. Ez a tény. A részletek és körülmények: a férfi, hogy finoman fejezem ki magam, ittas volt, a golyó ellenben nem. Így a golyónak több esze volt s nem talált. A férfi magát is ki akarta végezni, de a revolver az első lövésnél olyan nagyot pukkant, hogy a neuraszténikus ember nem merete idegeit még egy ilyen rázkódtatásnak kitenni.

Seitelbach Salamon két és fél éve a legjobb barátságban élt egy nővel. A nőt Piroskának hívták és így nem csoda, hogy akadt egy olyan farkas, aki őt elragadta a családi tűzhely mellől. A farkas Weisz Samu volt, azonkívül bortügyöndök Pankotán. Weisz udvarolni kezdett Piroskának s úgy látszik, hogy daliásabb volt, mint Salamon. Legalább erre enged következtetni, hogy Samu beköltözött Aradra, nemsokára pedig már Piroska is a vértanuk városának lakója lett.

Seitelbach Salamont, ki a pankotai Görtlich Ágoston borkereskedő cégnek alkalmazottja, ez a ténybeli körülmény mód felett elkésztette. Gyönyörűen stilizált levelekben hívta vissza Piroskát, de mint mondani szokás, az eső szöveget nem találtak hallgató fülekre.

Piroska szombaton kiutazott Pankotára. Ez volt az a cselekedett, mely a drámai bonyodalom csiráját rejtette magában. Az ugynevezett expozíció. A drámai eseményt előbbre vitte az, hogy Seitelbach Piroskával együtt vacsorázott. Némi ügyeik voltak még elintézendők. E helyen lépett előtérbe a drámának ugynevezett motorikus eleme. Kis jóakarattal ugyan azt lehetne mondani, hogy az adott esetben a szerelem volt a motorium, de a törvényszéki riporter sokkal inkább a szeszt találná mozgató elemnek. Vacsora közben ugyanis Seitelbach ivott. Még pedig a vizsgálat szerint pálinkát. Egy fél litert. S ki vonná kétségbe, hogy egy fél liter pálinka van olyan jó tetre késztető érzelem, mint a szerelem?

A pálinka után Seitelbach Salamon azzal a rövidséggel, mely nagy elhatározásokat szokott magában rejtetni, kijelentette:

— Én nem tudok nélkülödni élni!

E mondatot megfelelő plasztikus mozdulattal kísérvé, leült az asztalhoz s levelet írt. Még is mutatta Piroskának, hogy mit írt. A másik levél a csendőrségnek szólt s abban bejelentette, hogy Piroska nélkül nem tud élni. Arra kéri azt a pár szál embert, aki még az ő halála után is élve marad, hogy Piroska egy hajfürtjét temessék el vele. Ez mindenestre postikus gondolat volt, habár a nyolcvanas évek vége felé (még élénken emlékszem) egy szerelmes öngyilkos hátrahagyott levelében ugyanezt kérte. Az egyik levél viszont az anyának szólt s ebben arra kérte, hogy a nagy szomorúságért ne haragudjon rá, szegény öngyilkosra.

Piroskában szintén volt hajlam a szép hangulatok iránt s ahogy a levelet elolvasta, azonnal levágta egyik hajfürtjét s átadta Seitelbachnak. Ne legyen arra gondja, hogy teljesítik-e utolsó kívánságát. Ezzel távozni akart. Kiment az utcára, de ebben a pillanatban Salamon még jobban átértette az egyedüllét keserveit. Utána szaladt s hívta vissza. Piroska nem gyűtt vissza. Az elkésztett szerelmes erre elővette revolverét s a leány felé sűtötte.

A golyó vezedelmes, mély sebet ejtett — a földön. S itt kitért, hogy mire jó a pálinka, melynek sulya nem engedte meg, hogy Salamon mester visszintosen tartsa kezét.

A leány sikoltozva menekült be a szomszédos házba, Kaiser József községi bíróhoz. A többit tetszik tudni: a leánynak az ijedségen kívül semmi baja nem történt. A merénylet a csendőrök letartóztatották. Seitelbach Salamon azonban annyira izgatott és ittas volt, hogy csak másnap délelőtt kísérték át a világi járásbíróhoz. A dráma befejezése még nincs kész. Ebben a tekintetben a járásbíró dönt. Ugyanis vagy községi elleni kihágás miatt indít a szerelmes ellen eljárást, vagy pedig szándékos emberölés kísérlete miatt. Az utóbbi jobb: a felmentés (esküdtszék!) biztos. Az előbbi kellemetlen: pénzbüntetést jelent az almoskönyv szerint.

HIREK

A kínai császárság utolsó napja.

Távirati tudósítás.

Peking, február 10.

A forradalom elérte főcélját, Kínát köztársasággá proklamálták. Három ediktum szentelt a nagy változást, amely a Mandzsui dinasztia lemondásával jött létre. A császári család a köztársaságot elismerő ediktumban többek között ezt mondja: A lakosság kötelezettséget vállal azért, hogy a császári örök templomai és a mauzóleumok előtt szokásos áldozatok a jövőben is meg fognak hozatni. A császár csak politikai hatalmáról mond le, míg a császári cím megmarad. A császári rokonok, a mandzuk, mohamedánok és tibetiek igyekezni fognak a kínaiakkal összeolvadni és kiküszöbölni minden fajellentétet és faji előítéletet.

A császár megtartja címét és évi négy millió tael apanázt buz, amely a valuta-reform keresztülvitele után évi egy millió dollárt tesz. A palotaszemélyzet megmarad, de az eunuchok személyzetét nem egészítik ki. A mandzuk nyugdíját tovább fizetik, amíg existenciájukat másképp lehet biztosítani. A vallásszabadságot az új rend biztosítja. Az udvar egyelőre a tiltott városrészben marad és később Peking közelében, a nyári palotában fog tartózkodni.

A császári család lemondásáról szóló rendeletet tegnap tízenkét órkor hirdették ki. Juansikkai, az orosz nagykövet kérdésére kijelentette, hogy Peking tovább is fővársa marad Kínának. Japán véglegesen lemondott arról, hogy Kína és Mongolország között közvetítsen.

— Ünnepeit táblabíró. Megirtuk, hogy ő felsége Kovács Marcel dr. aradi törvényszéki bírót a táblabírói kar. itélőtáblához nevezte ki. A távozó bíró tiszteletére ma az aradi bírói, ügyészi és ügyvédi kar több mint száz területű bankettet rendezett a Központi szálló konferenciájában. A banketten kivétel nélkül jelen voltak a törvényszék és járásbírók bírái, az ügyészek és az ügyvédi kar nagy része. A derékfogásnál Szalay Béla bíró emelkedett szólásra és szerezettel kacsuztatta el a bírói kar nevében távozó kollégáját. Parecz Béla dr. lendületes szavakkal emlékezett meg a nagy tudású bíró működéséről és az aradi ügyvédi karnak Kovács dr. távozása feletti sajnálkozásáról adott kifejezést. Kovács dr. meghalt szavakkal mondott köszönetet az ünnepeletésért és emelkedett hangon arra ültette poharát, hogy az aradi bírói és ügyvédi kar közt a jövőben is olyan legyen a szeretet, a kölcsönös megbecsülés és tisztelet, mint eddig. Nagy Sándor dr. ötletes beszédében az aradi bírói és ügyészi kart éllette. Az ünneplő társaság a

legjobb hangulatban maradt együtt a késő éjeli órákig.

— Horvát szocialisták tüntetése. Zágrábról jelentik: A szocialisták ma újabb nagyobb szabású tüntetést rendeztek, amelyen a magyar és horvát kormányt abeugolták, röpíratokat osztogattak az éjjel, amelyben hevesen kikelték a magyar és horvát kormány ellen. A rendőrség nagy számmal vonult ki a tüntetésre. A szocialisták követek hajigáltak a rendőrök felé, kik közül egy tisztviselőt és több közrendőrt megsebesítettek, a rendőrök erre kardot rántottak, mire a tüntetők szétfutottak. Letartóztatás nem történt.

— Az aradi orvosok és a munkáspénztár. Az aradi orvosszövetség ma este választmányi ülést tartott, amelyen az aradi munkásbiztosító pénztár főorvosi állásának betöltése is szóba került. A választmányi ülést különben a munkáspénztári orvosi szerződés miatt hívták össze. Az köztudomású, hogy a legutóbbi orvossztrájknak egy ideiglenes szerződés vetett véget. Ez ideiglenes szerződés alapján működnek most is a pénztári orvosok. Az új szerződés szövegének kidolgozására egy ugynevezett szerződést szövegező bizottságot küldött ki az orvosszövetség. Az új szerződés aztán hosszú ideig biztosítaná az orvosok és a pénztár zavartalan működését. A választmány mai ülésén felolvasták ezt az új és végleges szerződés tervezetét, amelyet a jelenlévők helyesléssel vettek tudomásul és elhatározták, hogy a vasárnap tartandó rendkívüli közgyűlésnek pártólól terjesztik elő. Ezt a szerződést különben a budapesti illetékes fórumoknak is jóvá kell még hagyni és csak azután köthetik meg a felek egymással. Szóba került még a most üresedésben lévő főorvosi állás is, amelyre a pénztár már meghirdette a pályázatot. A választmány az volt a véleménye, hogy a főorvosi állást be kell tölteni, de nem helyesli, hogy addig meghirdették az állást, amíg az új szerződést teljesen jóvá nem hagyták a fórumok, mert az új főorvost már az új szerződés alapján kell megválasztani. A vasárnapi rendkívüli közgyűlésen egyébként a főorvosi állás betöltése is szóba kerül.

— Postások lakomája. Az aradi posta és táviróhivatal tisztviselői holnap, szerdán este a Fehér Keresztben bankettet rendeznek új főnökük Burger György tiszteletére.

— Öngyilkos konzul. Szófiából jelentik: Putnik Béla vidáni osztrák-magyar konzul öngyilkosságot követett el. A konzul betegsége miatt szabadságot kért Szófiából, de mire a választ megkapta, már nem élt.

— Gyanús bányaalapítás. Irunk már a Brád környékén szervezendő új aranytánya részvénytársaságról. Most erről a homályos háttérű vállalkozásról ezt közli Az Est:

„The Képundo Mining Co” cég alatt sok millió koronás alapítókéjú vállalat alakul Londonban, hogy megerentesse Magyarországon az „első, igazán modern aranybányázómet.” A londoni alapítók, Beadie Walker, Bries and Son S. Hottmann és még néhányan 1.200.000 koronáért akarják megvásárolni a kismélt aranyterületet és a vállalatot 3.600.000 koronával akarják megalapítani, de úgy mellékesen, itthon is keresnek részvényeket a „kitűnő vállalkozás”-hoz. Hogy ez sikerüljön, fantasztikus meséket terjesztenek a laikus közönség között, így többek között azt az abezurdumot, hogy a területen található érc tonnáként 1212 gramm aranyat tartalmaz, szemben a híres rudai Tizenkét Apostol 6.5—10 gramm aranytartalmú érceivel. A terület, amelyet Ullman Ferenc, Engelsstein Jakab, Heiler Márton és Luby Gyula dr. becsajították az alapítók rendelkezésére, problematikus értékű kutatási terület, amelyet eddig csak zárkutatmányokkal foglaltak le. Ez a terület egyelőre csakis kutatásra, legfeljebb pedig kísérletre alkalmas, de arra semmi esetre, hogy ott milliós befektetéseket eszközöljenek. ■■■

— Eljegyzés. Auerbach Béla aljegyzte Ledermann Gizuskát Világoson.

— A sztrájk-törő újságíró. Budapestről jelentik: Tudvalevő, hogy a Pesti Napló szerkesztőségében a nemrégiben lefolyt sztrájk alkalmával a lap egyik munkatársa, Farkasházy Zsigmond volt országgyűlési képviselő nem követte a munkatársait a sztrájkba, hanem ezek felszólítása ellenére dolgozott a lapnál. Farkasházy ellen ezért kizárási indítványt adtak az Újságírók Egyesületénél. Az egyesületi választmány ma tárgyalta ezt az ügyet. A tárgyaláson megjelent Farkasházy hosszabb védőbeszédet tartott és több tanút hívott fel annak bizonyítására, hogy a szerkesztőség tagjai őt nem is szólították fel a sztrájkra. A választmány ezen tanúk kihallgatása végett holnapra halasztotta a tárgyalást.

— Szocialista a német parlament elnöki székében. Berlinből jelentik: Ma történt meg először, hogy a birodalmi gyűlés elnöki székét szocialista foglalta el. Miután a centumpártból választott elnök lemondott Scheidemann szocialista elnök nyitotta meg az ülést. Először a jegyzők választásáról tett jelentést, majd bemutatta Stahl dr. elnök lemondó levelét és megállapította a holnapi ülés napirendjét, amelyen az elnökválasztás szerepel. Stahl helyébe valószínűleg haladó néppártit fognak választani.

— Halálozás. Iritz Manó ismert ópécskai kereskedő tegnap tüdőgyulladás következtében meghalt 61 éves korában. Családja és számos jóbarátja gyászolja. Szerdán délután 3 órakor temetik.

— Kalapkészítők sztrájkja. Fővárosi tudósítónk jelenti: Tegnap óta a főváros harmincegy kalapos műhelyében abbahagyták a munkások a munkát. A női kalapkészítők szakmájában formális sztrájk kezdődött ezzel. Pár hónap óta nézeteltérések, hatalmi versengések állították szembe a munkaadókat munkásaikkal, akik néhány kérészt akartak elfogadtatni a mesterekkel és gyárosokkal. A munkaadók kéréseit elutasították s mintegy három hónappal ezelőtt maguk is szervezkedtek. Megalakították a Magyarországi Nőkalkapkészítők Országos Szövetségét, amelynek elnökévé Kattler Bernát gyárost választották. A szervezett munkaadókból aztán munkásai kizárására készült, amelyet most sztrájkjal előztek meg a munkások.

A sztrájk előzményeiről Bazsó Ferenc a Quentzer Testvérek munkavezetője ezt mondta:

— A mozgalom oka röviden az, hogy a mesterek szervezkedtek és ki akarták zárni a munkásokat. A szezon munkások árszabályt terjesztettek a főnökök elé, akik ridegen elutasították a kérés teljesítését.

Kattler Bernát gyáros, a munkaadók szövetségének elnöke más világításba helyezi a dolgot.

— Tegnap óta harminc gyárban és műhelyben sztrájkba léptek a munkások. Bérémelet követelték és árszabályt terjesztettek elének. A béremeletet elfogadták, de atba nem voltunk hajlandók belemenni, hogy a műhelyekben bizalmi férfiak legyenek. Sem azt nem akartuk elfogadni, hogy segédmunkásokkal ne dolgoztathassunk.

A munkások egyébként remélik, hogy a bére hamarosan helyreállhat, mert követeléseik teljesíthetők. A munkaadók viszont azt mondják, hogy a kalapkészítő-munkások heti fizetése legalább hatvan korona, ezenkívül a jó munkás egy szezonban percentekben legalább ezerkétszáz koronát keres.

— Titokzatos öngyilkosság. Nagyváradról jelentik: Asbóth Lajos 21 éves banktisztviselő vasárnap délelőtt a vasuti állomás melletti várnál revolverével fűbe lölte magát. Anélkül, hogy az öngyilkosságról a mentőket értesítették volna, tisztviselői társai beszállították a kórházba, ahonnan ma szülei lakására vitték Rocsajba. Az egész esetről a rendőrséget nem értesítették és csak ma derült ki a fiatal tisztviselőnek az öngyilkossága. A rendőrség a rejtélyes ügyben megindította a nyomozást.

— Szerelmi dráma. Temesvárról jelentik: Tragikus végű szerelmi dráma játszódott le Temesvárott a gyár külvárosban. Bugris Mihály 29 éves borbélymester rég óta viszonyt folytatott Szabó Terézszel. Ma reggel Szabó Terész az ágyban fekvő borbélyt vitriollal leöntötte, majd kiment a borbélyfülsébe és ott minden törékeny dolgot összezúzott. Bugris mindkét szemére megvakult és azonkívül súlyos égési sebeket szenvedett. A nő tettét féltékenységéből követte el; a rendőrség leartóztatta.

— Birtokcsere. Az utóbbi napokban Aradon a következő birtokváltozások történtek: Bozsikár Szvetozár György eladja az aradi Mikos Kelemen-utca 31. sz. házat 7800 koronáért Maver József és nejének. — Rie ner Ferenő eladja az aradi Vadaskürt-utca 10. és 11. sz. házat 12000 koronáért; és életfogytiglani haszonélvezeti jogának fentartásával Winterfeld Vilmos és nejének. — Hegedűs János és neje eladják az aradi Demeter-utca 28. sz. házat 8200 koronáért Kádár Árszának. — Czabai Mátyás eladja az aradi Demeter-utca 75. d. sz. házat 12200 koronáért Nante Gyula és nejének.

— Elfogott vasuti tolvajok. Temesvárról jelentik: Rögóta veszedelmes tolvajbanda garázdálkodott az állomáson, amely a postakocsikat törte fel és azok áruit megdezamálta. A rendőrség ma elfogta Kolbász János 19 éves csavargót, aki a bandának egyik tagja. Valószínű, hogy rövid idő alatt az egész bandát kézrekeríti a rendőrség.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 13-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Pasko Sebők ceizmadia mesternek Auril nevű fia. Aszódi Vilmos házalónak Sándor nevű fia. Bali János kaulaznak Julianna nevű leánya. Kis Pál munkásnak József nevű fia. Prizl Károly szabó segédnek Rozália nevű leánya. Erdős Ignác szabó mesternek Irén nevű leánya. Meghalt: Natland Mária 55 éves magánzó. Földvári Nagy Imre 3 hónapos fia. Szabo Simon 65 éves magánzó. Özv. Bogdánffy Gergelyné 87 éves magánzó. Házasság nem fordult elő.

— Páratlan alkalmi bevásárlás. Tulhalmozott raktár miatt bevásárlási áron árusítja Weinberger Ferenc ékszerész Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota) remek szép ékszereit, zseboráit és ezüstnemű raktárát. Telefon 439. 6029

— Egy Kárpáti-féle felfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle fájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Aradmegye nagy fali térképe az új helységnevekkel, újabb lenyomatban vászonra huzva, lécekkal hivatalosan opprobálva, 12 korona árban kapható Ingusz I. és fia és Kerpel Izsó cégnél. 923

— A Biró-féle „Havasí Gyopár-Crém” Párisban. Egy elsőrangú és kiváló magyar szepítőszernék a kitüntetéséről értesülünk. A párisi higienikus kiállításon a Grand Prix érdemkeresztjével, aranyéremmel és diszoklevéllel tüntette ki a zsüri a dr. Biró-féle „Havasí Gyopár-Crém” készítményeket. E magas kitüntetés felülmúlhatatlan és legjobb arcápoló-szereket érte és ezzel szinte bebizonyítva látjuk, hogy kozmetikai termékeinket nemcsak restelkednünk nem kell a külföld előtt, de azok helyüket megállva, versenyképesek is. 5093

— Karácsonyról maradt divatlevélpapírok dobozokban, óriási készlet a Weitzer János-utcában egyesítet könyv- és papírkereskedésünkben olcsón árusíthatnak. Telefon 517. Ingusz I. és Fia.

— Hogyan óvjuk lábainkat? Mindenkit nagyon közelről érint a hideg, nedves időjárás. A leghamarabb fázik meg a láb, sok esetben megfagy ezáltal tyukszem bűtyök képződik, úgy, hogy többé csinos cipőt nem viselhetünk. Hogy ezeket a kellemetlenségeket elkerüljük, ajánljuk nőknek, férfiaknak és gyermekeknek a Moskovits „Anatomiai” cipő viselését. Kapható a gyár fiókraktárában Arad, Szabadságtér 18. szám.

— Üzleti könyvek, u. m. straszák, naplók, főkönyvek, másoló könyvek, a legmodernebb irodai cikkek, mindenféle papírárak nagy készlete. Az összes könyv- és hangjegyzet- és zenemű antikvárium. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár és zeneműkölcsonzó intézet. Kerpel Izsónál, Aradon. Telefon 885. 4871

— Lux cikkek és álarok Kerpel Izsónál. 4871

TARKASÁGOK.

(Az álmobeli kigyók.) Egy aradi ur mesélte:

— A multkoriban Budapestre utastam. A kúpeban rajtam kívül csak még egy ur volt: láthatólag kereskedelmi utazó. Az egyik közbeneső állomáson felszállt valaki, aki egy farosa kis állatot hozott magával egy kalitkában. Utársam jókedvűen köszöntötte:

— Jó napot, jó napot! Hogy van kedves Grün ur!

— Mint szegény ember gazdag városban. Lehetne rajtam segíteni!

— Hát az az állat micsoda, amit a kalitkában magával visz?

— Ez? Ez nagyon farosa állat. Ugy hívják, hogy ichneumon. Ez arról nevezetes, hogy mindenféle kigyót megfojt!

— Hát aztán minek ez magának?

— Nem nekem kell, hanem a Blau kollégámnak! Tudja, az a multkor panaszkodott nekem, hogy az álmaitól egész neurasthénias lesz. Rossz álmai vannak: folyton arról álmodik, hogy kigyók tekeregnek a nyaka köré és sziszegve harapdálják. Kérte, hogy ajánljak neki valamit, hogy segítsék rajta: hát én most viszem neki ezt az ichneumont.

Hosszas osend. Akinek az elbeszélés szót, mélyen elgondolkozott, majd megszólalt:

— De kérem Grün ur! Hisz az csak álom. A kigyók Blaunak csak álmában jönnek elő, azok nem valódi kigyók!

Ujabb osend. Grün ur előbb elszomorodik, de csakhamar diadalittasan kiált fel:

— Nu, hát ez az ichneumon se valódi.

(Tíz év után.) Egy megrögzött aradi agglégény nemrégiben elhatározta, hogy nősülni fog. Az elhatározás ugyan nem volt valami új keletű, (az illető már tíz év óta hangostatta, hogy nősül) de ez alkalommal, újból hangsúlyozzuk, végérvényes volt.

Mit tesz egy aradi agglégény, ha nősülni akar? Természetesen felmegy egy pesti házasságközvetítőhöz és tárgyalni kezd vele.

A házasságközvetítő egy fényképet tett az aradi gentlemann elé. A házasulandó nézte a fényképet. Nagyon ismerősnek tetszett neki. Gondolkodott, hogy hol látta ezt az arcot, végre rájött!

— De uram! Hisz ez az a leány, akit tíz évvel ezelőtt ajánlott nekem!

A házasságközvetítő lakonikusan felelt:
— Igen! De most a kamatos kamatokkal együtt!

(Jó tanács.) Egy aradi kereskedő felesége arról ismeretes, hogy nagyon szeret utazni. Ez a szenvedély különben meglehetősen élvezetet nyújt annak, aki hódol neki, csak hogy az a hibája, hogy sokba kerül.

Nemrég arról panaszkodott férjének, hogy rosszul éri magát. A férje orvoshoz küldte önmagát. Este amint a boltból hazatért a férj, első kérdése volt feleségéhez:

— Nos, mit mondott az orvos?

— Ne is kérdez. Annyi mindent mondott, hogy egészen meg vagyok rémülve. Többek között vérszegény is vagyok. Azt tanácsolta, hogy menjek okvetlenül délre, valami fürdőbe. Mit gondolsz, hová menjek?

— Egy másik orvoshoz.

Mit használjunk

hajhullás és fejkorpa

ellen

Mint a hajhullás és korpaképződés leghatékonyabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és tűzhérfősen rectificált petrolum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a fergalemban

Dr. William Patterson American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona.
Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria
Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits drognisták, Budapest, Alagút-utca 5. szám alatt.

VIDÉK.

A nagyhalmgyi Kaszinó tegnap tartotta me-évi közgyűlését, amelynél a tisztikart is megválasztották. Elnök lett Lovich Gyula főbíró, alelnök Kovács József járásbíró, ügyész Román István dr. pénztáros Dánes Lajos számvadó, könyvtáros Lippert Ferenc utmester, jegyző Zsigmond Konrad igazgató-tanító. A választmány tagjai Gálly Lajos, Széll Lajos dr., Ony Aurél, Zvenits József, Elekes Igaác, Fülöp Lajos dr.

TANÜGY.

(—) A tanfelügyelő szabadságon. Varjass Árpád kir. tanfelügyelő ma Drezdába utazott ahol a Lahman-féle gyógytelepben két hónapig fog tölteni.

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruház
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kosuth szoborral szemben.)

Nagy választék!!!

8802

Olcsó árak!

Külön osztály mértékeszerinti rendelésekre.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J. Nagyvárad. Hangulatoss vers. Közzöljük.
I. R. Tévedni méltóztatik, László B. Jenő nevű munkatársa nincs és nem is volt az Aradi Közlönynek. Carló álnéven megjelent költemény szerzője egy aradi ifju, aki azonban nem kívánja, hogy a nevét kiirjuk. A közeli napokban megjelenendő tárcát is ugyanez az aradi ifju írta Carló néven.
E—r. Nem nyert.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZIEKEDÉS

— A Kisjenői Takarékpénztár, amely a megye egyik legnagyobb és legvirágzóbb pénzintézete, vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta évi közgyűlést, amelyen a részvényesek nemcsak Kisjenőről, de a környékről is igen nagy számban vettek részt. A közgyűlést Hubay Pál dr. főhercegi uradalmi orvos nyitotta meg. A jegyzőkönyv vezetésére Popovits György dr., intézeti ügyészt, hitelesítésére Goldzieher Márton dr. és László Gyula részvényeseket kérte fel. Ezután Toldy Lajos titkár az igazgatóság jelentését olvasta fel, amelynek kimerítő részletessége a részvényesek körében általános tetszést keltett. A jelentés megállapítja, hogy a takarékpénztár elmúlt évi tisztá nyeresége 64.605 korona 32 fillér volt, amelyből az 1000 darab régi részvényre részvényenként 28 korona, az 500 darab új részvényre pedig részvényenként 14 korona osztalék jut. László Zsárd dr. a legteljesebb elismerés hangján emlékezett meg az intézet által elért eredményekről. Örömmel látja, hogy az intézet vezetősége szíven viseli a részvényesek érdekeit. Azután a közgyűlés a felmentvényt megadta az intézet vezetőségének jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A közgyűlés a felügyelő bizottság tagjaként Reisdorfer Gyula ármentesítő társulati főmérnököt megválasztotta és ezzel a közgyűlés véget ért.

A Borsosjenői Takarékpénztár vasárnap délután fél négykor tartotta rendes évi közgyűlést a részvényesek élénk érdeklődése mellett. A takarékpénztár az elmúlt évben a közigazgatási élet minden ágát kultiválva s működésével elsőrangú eredményt produkált. Az intézet minden egyes üzletágában tetemes emelkedés mutatkozott s a nyereség is jóval nagyobb, mint az elmúlt évben, amit a 8 százalékos osztalék is bizonyít. A közgyűlésen Solymossy Lajos béró elnökölt, aki szép szavakban emlékezett meg az intézet elmúlt évi működéséről. A jegyzőkönyv vezetésére Fülöp György Géza dr. intézeti ügyészt, hitelesítésére László Gyula és Wekerle Antal részvényeseket kérte fel. Karton Aladár vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság jelentését, amely szerint az intézet elmúlt évi nyeresége 64.033 korona 29 fillér, amelyből részvényenként 20 korona (8 százalékos) osztalék jut. Ily Ferenc részvényes igaz, őszinte örömeinek ad kifejezést az elért fényes eredmény felett s azt indítványozza, hogy a felmentvény megadása mellett az igazgatóságnak, a vezérigazgatónak s az intézet tisztviselői karának jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék. A közgyűlés egyhangulag hozzájárult az indítványokhoz. Ezután az igazgatóságot egészítették ki. Beválasztották az igazgatóságba Éles Géza dr., Löwy Márkus, Ily Ferenc, Hanthó Jenő, Popovits Döme részvényesek. A felügyelőbizottságot Borsos Géza és Barkó Mátyas részvényesekkel egészítették ki.

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, február 13.

Ugy látszik az enyhe időjárás állandóulni fog. A vetések szempontjából a mostani idő kedvező.

A gabonapiac iránzata lanyha, az árak hanyatlottak.

Elkelt a mai piacon:

800 mm. buza	10.90—11.00
300 mm. tengeri	8.60—8.70
— mm. rozs	9.70—9.80
— mm. árpa	8.70—8.80
— mm. zab	9.20—9.30

Az árak ötven kilogramonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 13.

Készáru.

Kínálat, vételredev gyenge, 5 ezer mm. 5 fillérrel.

Határidő.

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Buza 1912. áprilisi	11.87—11.88	11.84—11.85
Buza 1912. májusi	11.77—11.78	11.75—11.76
Buza 1912. októberi	11.07—11.08	11.04—11.05
Rosa 1912. áprilisi	10.60—10.61	10.56—10.57
Rosa 1912. októberi	9.30—9.31	9.27—9.28
Yengari 1912. májusi	9.00—9.01	8.98—9.00
Zab 1912. áprilisi	10.33—10.34	10.25—10.26
Zab 1912. októberi	8.63—8.64	8.60—8.61

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelzés).

— Február 13 —

Magyar aranyjárdék 4 ¹ / ₂ %	109.90
Magyar koronajárdék 4 ¹ / ₂ %	90.05
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ %	98.60
Magy. földt. halm. kötvény 4 ¹ / ₂ %	91.25
Horvát-szlavon földt. halm. kötvény	92.25
Magyar nyeresémszerzőjegy kötvény	210.—
Flusszah. és szegedi szerzőjegy kötvény	149.—
Osztrák járdék papírban	90.75
Osztrák járdék aranyban	94.—
Osztrák járdék aranyban	114.—
Osztrák koronajárdék 4 ¹ / ₂ %	90.75
1880. évi osztrák állam-szerzőjegy	150.—
Osztrák magyar bank-szervény	19.50
Magyar hitelbank-szervény	870.—
Osztrák hitelintézet szervény	659.—
Osztr.-magy. állam-szervény	734.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.09
Német birodalmi márka	117.52 ¹ / ₂
London vista	241.02 ¹ / ₂
Páris vista	95.42 ¹ / ₂
20 márkás arany	23.52

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1912. február hó 14-én

A) bérlet

A) bérlet.

Leányvásár.

Bredeti operette 3 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Bródy Miksa. Zenéjét szerző: Jakobi Viktor. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Harisson Jack Várnai Jenő.	Korcsmáros	Vass Jenő.
Harissonné Beckóné.	Kapitány	Csáky F.
Lucy leányuk Dióssy Nusi.	Lelkész	Ajtai Odón.
Gr. Rottenberg Polgár S.	Bessy	Sz. Rontay B.
Fritz, fia Győző A.	Sam	Kulcsár L.
Miggles Tom Húsár K.	Egy anya	László Etel.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma szerdán, 1912. február 14-én:

Legújabb Nordisk sláger.

1. A béke. Humoros. — 2. Amerikai menyecske, vigjáték. — 3. Két fegyenc. Érdekesítő szenzációs sláger. Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Az előadások kezdete délután 1/2 órától folytatlagosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér. III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Müsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma szerdán, 1912. február 14-én:

1. Titokzatos szolga Humoros. — 2. Lichtenstein hercegség. Természet után. — 3. Amor legújabb tréfája. A legkacagtatóbb bohózat. — 4. Gyászos szerelem. Szenzációs mimodráma 3 felvonásban. Sláger kép.

Előadások d. u. 1/2 órától kezdve este 11 óráig. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér. — Az előadásra bármikor be lehet menni.

DIVAT

Levélpapírok

Legújabb, legszebb kivitelben dobozonként 8, 6, 4 és 2 korona helyett 4, 2 és 1 koronáért

árusittatnak

amíg a készlet tart

INGUSZ L. és Fia

könyv- és papirkereskedésében

Weitzer János-utca

Telefon 517.

Helybeli

képeslapok

darabja

4 és 2 fill.

Képes

művészártyák

leszállított árban.

Egy 7 és egy 3 szobás modern lakás kiadó. Bővebbet az üzletben.

APRÓ HIRDETESEK

folytatása.

ÜZLETEK.

Mindó

szokás üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnali is átvehető. 5183

Egy jó forgalmu

fűszerkereskedés eladó Demeter-utca 107. 766

Üzlethelyiség

kiadó Andrassy-tér 3. Neumanház (Tabajai Károly-utcában.) 821

Egy jóforgalmu

trafik, tőzsde, papirkereskedéssel egybekötve a Szabadság-tér sarkán azonnal eladó. Hunyadi-utca 1. szám. 851

KÖLÖNFÉLE.

Gyomor- és Idegbetegek

Sensatioosan meglepő eredményt érhetnek el a világhírű Winter-fele Naither tablettákkal. Biztos eredmény az állandó jó eredmény biztosítására. Számtalan elismerőlevél. 1 dohoz 250 drb., mely egy évre elegendő. Napi adag 2 tablettá. Ára 5 korona. Egyedüli elárúsító Arad és Aradmegye részére Kormon Gyula Akác-utca 10. Vidékre utánvét mellett. 5689

Mótoros fűrészelő gépemet a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlom. Megrendelések 1 óltól feljebb. Kiváló tisztelettel Iván Miklós, Virág-utca 29. Telefon 874. 828

Lakás!

Erzsébet királyné

köruton

(az igazságügyi palota mellett) épült új házban 1, 2, 3, 4, 5 és 7 szobás

modern lakások,

műhely és raktárnak alkalmas pincék

garçon lakások

május 1-re kiadók.

Felvilágosítást ad Iózsé-főherceg-ut 18. szám alatt a házmester. 826

Jó egészségének

fontartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkiválóbb fájdalom-nélküli gyomortisztító házi-szer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér, 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPATI JÁNOS

gyógyszertárban

ARAD, BOROS RENDTÉR.

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszert, brilliáns és gyémánt ékszert vagy pontosan járó zsebórát akar venni

alkalmi ajándékul

ha elmegy az olcsó bevásárlási helyre a Forray-utca

ZIMMER

VILMOS 3101

ékszerész és óráshoz akkor

Biztosítom, hogy nem bánja meg.

2259-1912.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a m. kir. belügyminiszternek 152599/III-c.-1911. szám alatt kelt leirata szerint a magánjeltek kerítésétől a külhárosban készülő esővizet levezető főcsatornáig terjedő magán-csatlakozásoknak készítése az alapszerződésben megállapított egység-árak mellett Kotsis Lajosnak kizárólagos joga és kötelessége.

Ezen csatorna részek tehát más vállalkozó kizárásával csakis Kotsis

Lajos által készíthetők. Miért is a vállalkozó általunk felhivatott, hogy ezen csatlakozásokat a munka előrehaladásához képest elkészítse kötelessége lévén háztulajdonosokat megkérdezni aziránt, hogy a házi csatornát telküknek melyik részén kívánják az utcára torkoltatni. A magán csatlakozások költségeit a város előlegezni és a csatornaköltség hozzájárulással együtt fogja a háztulajdonosoktól követelésbe venni.

Arad, 1912. február 3.

A városi tanács.

2660-1912. kh. sz.

Hirdetmény.

A szín- és bérház környékén közlekedők életbiztonsága és testi épségének megóvása érdekében az Atzél Péter-utcában a teherszállító járművekkel való közlekedést betiltom és elrendelem, hogy a Szabadság-térről az Andrassy-térre, vagy ellenkező irányban közlekedő összes teherszállító járművek a Vörösmarty-utcában kötelesek haladni.

Kivételt képeznek azon járművek melyek a Atzél Péter-utcában való lelakásra szállítanak, vagy onnan el visznek terhet.

Elrendelem továbbá, hogy a szín és bérház mind a négy oldala mellett levő utakon, illetve utcákban a teherszállító járművek akár teherrel megrakva, akár üresen vannak lépésben kötelesek haladni.

Akik ezen rendeletem ellen vétnek, a fennálló törvények értelmében büntetendők fognak.

Ezen intézkedésem a főúti közlekedés szabályozása tárgyában 27227-1911. sz. alatt kiadott rendeletemet, valamint azon fennálló rendelkezést, mely szerint a Forray utcában minden jármű lépésben köteles haladni, nem érinti.

Arad, 1912. évi február hó 8-án.

Sarlot.

főkapitány.

Csillárok, Villamos felszerelések

legelőbbban

Diamant-író!

Atzél Péter-utca 2. (magyarországi)

1755-1912.

Hirdetmény.

A gazdasági gépek tulajdonosainak érdekében közhírré tesszük, miszerint az 1907. XIX. t. c. 3. §-a azt rendeli, hogy minden géptulajdonos a maga költségén köteles az összes gazdasági gépeknél alkalmazott összes munkásokat, ideértve a gépészt is, az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségélypénztárnál baleset ellen biztosítani, kivéven, ha meggyőződött arról, hogy az illető munkás a most jelzett pénztárnál mint I. vagy II. csoportbeli rendes, vagy rendkívüli tag, vagy a 120 filléres hozzájárulási díj lefizetése mellett, mint gazdasági cseléd, baleset esetére már különben is biztosítva van. Ha a gép tulajdonosa ezen kötelezettségének nem tesz eleget, ezen mulasztásából eredő teljes kárért a munkásnak, illetőleg a jogu ódának aktoz is felelős, ha a munkaközben bekövetkezett baleset körül őt különben semmiféle mulasztás nem terheli.

A törvény értelmében a gazdasági gépeknél dolgozó munkások biztosításaért a felelősség még abban az esetben is a géptulajdonost terheli, ha akár valamennyi gépmunkást, akár azoknak csak egy részét is nem a géptulajdonos, hanem a csépeletető gazda állítja a géphez.

Az iparigazolvány váltására köteles cséplőgép-vállalkozó mindazokat az alkalmazottait, akiket ő maga fizet, az illetékes kerületi munkásbiztosító pénztárnál tartozik biztosítani, ellenben azokat a munkásokat, akiket a csépeletető gazda ad a vállalkozó gépe mellé, a vállalkozó nem a kerületi munkásbiztosító pénztárnál, hanem az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztárnál tartozik biztosítani.

A gazdasági gépmunkások kötelező biztosítására vonatkozó bővebb felvilágosítást és utbaigazítást Dr. Angel István városi I. aljegyző tb. tanácsnok mint hatósági megbízott ad.

Arad, 1912. január 27.

A városi tanács.

A nőnek szépsége legnagyobb dize.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb művészete a kozmeticiának. Egyik ilyen készítménye a modern kozmeticiának a FÖLDES-fele

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell eldani egy mosdó tálygi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harmatos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul, megtelül, a porusok szabadon functionálnak s könnyen végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdáshoz egy evőkanálnyit használandó mentől hidegebb vízben. -RA I KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza ARADON.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes férjruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, 1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szaténruhához 20.- Kért, szintegy föltöszövetet, turistabőrt, selyemkangart stb. gyári áron kívül mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott legolcsóbb árak. Örösi választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Árnyékolt hirdetés minden apró szövegért
betűtörlésért 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 16h-ai M.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 867. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útványon történik — a postán a költség elő — vagy levélbélyegben. Tudakozással a hirdetés száma mindenkor kérésre. Levélben megválaszoljuk. (A jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetben válaszbélyeg csatolással. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a tökéletes elhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatalban díjtalanul megőrzendő. **HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRÁIG VÉTEK FEL.**

Ajánlatokhoz.

Melyeket valamely jellege miatt kértünk a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert fruttuk semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem vesszük, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

56 éves bécsi hölgy

több mint egy millió kor. vagyonnal 40 éven alóli férjet keres. Vallás, vagyon mellékes. Férjet keresnek azonkívül: 25 éves kath. k. a. 160,000 kor., 22 éves földbirtokos leánya 300,000 kor., 22 éves török hölgy 100,000 kor., 40 éves evang. özvegy 50,000 kor. vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy. Komoly házasulandóknak díjmentes felvilágosítást ad Schlesinger, Berlin 18. 445

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-5251

OKTATÁS.

Francia

és német órákat ad kitűnő nyelvtanár. Bővebbet Décsi Géza papírüzletében, Forray-utca. 889

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcrémje. I-5251

Gyakorló és vitagyorsírási tanfolyam.

Március hó 1-én gyakorló és vitagyorsírási esti tanfolyam veszi kezdetét. Azok részére, akik gyorsírási tudásukat tökélesíteni akarják. Mérsékelt tandíjak. Ziffer Sándor Józseffőherceg-ut 7. I. em. 4904

Ha pécsetes a ruhája

csak a „Purinált“ használja. Vojtek és Weisz-tól. I-5251

INGATLAN.

Eladó

Révai-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5884

Mihály-utca 9. sz. ház

600 öltelkekkel, nagy szőlőskerttel eladó. 867

KIADO LAKÁS.

Ha kiadó lakása van, Hirdesse e rovatban.

Kiadó

különbejáratu butorozott utcai szoba, esetleg előszobával, Simonyi-utca 6. szám. 886

A Városháza közelében

egy elegánsan berendezett szoba, esetleg uri ellátással, kiadó. Kiss Ernő u. 4. 885

II. emeleten

egy 7 szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt, az Andrássy-téren, május hó 1-ére kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Kiadó

két utcai szoba vízvezetékekkel, mellékhelyiségekkel Nagy Sándor-utca 5. szám. 888

Modern

3 szoba, fürdőszoba, üvegezett folyosó és mellékhelyiségekből álló utcai lakás május 1-re kiadó. Bővebbet Dr. Angel Istvánnál, Városháza. 881

Elő emeleti

lakás az Andrássy-téren banknak, vagy más intézetnek május hó 1-ére kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti Vojtek és Weisz fertőtlenítő szerrel. I-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Ha venni, vagy eladni akar

— eredményt úgy ér el hamar, ha az Aradi Közlöny-ben hirdet.

Tökmag

és tökmagolaj kisebb-nagyobb mennyiségben kapható Bontros Lajos olaj-malomtulajdonosnál Nagyszalonta. 471

Előfizetési felhívás

az Atheneum könyvtára! Hívonta jelenik meg egy teljes mű, k. b. 500 oldal, örökbecsű tartalommal, izléses kiállítással, ára K 1.90. Eddig megjelent: Kóbor Tamás: Komédiák. Biró Lajos: Glória. Balzac: Szamárkör. Házhoz szállítva, kapható Krausz Paulin, könyv- és papírkereskedésében, színház-épület. 4481

Egy modern

hálószoba berendezés eladó. Rákóczi-utca 23. I. emelet. Ugyanott egy butorozott szoba kiadó. 869

Fúsharmónium

alig használt, öt oktávós kellemes hangú, áthelyezés miatt eladó. Becker, Thökoly Imre-u. 5. 870

Németh Imre cukorka fiókja

ajánlja nagyválasztékú színházi cukorkáit 20 fillértől kezdve, diszacsokó avagy dobozokban Andrássy-tér, Központi mellett. 883

Divatlevélpapírok

legújabb, legszebb kivitelben dobozonként 8-, 6-, 4- és 2-koronára helyett 4-, 2- és 1-koronára árusítanak, amíg a készlet tart Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében, Weitzer-utca. Telefon 517. Helybeli képeslapok darabja 4 és 2 fillér. Képes művészártyák leszállított árban. 555

Egy használt,

de jó karban levő hosszú zongora Boczkó-utca 8., az emeleten, olcsón eladó. 868

Kopott parket

tűkőrfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pasztájával dörzsöli fel. I-5251

Butor eladás.

Egy modern hálószoba, szalon garnitúra, magas plüsch diván, konyha kredenc és más többféle jutányosan megvehető. gróf Apponyi Albert-ut 7. I. em. 884

A borvédő

megvédi csapon álló megkeszített borát ecetesedés, virágzás és mindennemű borbetegségek ellen. Vojtek és Weisz. I-5251

Üzleti könyvek

és irodaszerek legjutányosabban Pichler Sándornál Szabadság-tér 1. sz. kaphatók. 2561

Minden ragyog.

ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisz-tól. I-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Ha alkalmazottat keres,

Az eredmény sikeres,

ha az Aradi Közlöny-ben hirdet.

Intelligensebb tin

fogtechnikus tanulónak kerestetik Cim a kiadóban. 839

Lapkihordópár

azonnali alkalmazást nyer. Jelentkezhetni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Irodistanó

hosszabb gyakorlattal, mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok „Megbízható” jelige alatt a lap kiadóhivatalába intézendők. 838

Nevelőnő

kerestetik Aradra két elemi iskolai gyermek önálló tanítására. Aki zongorát és franciát is oktat, előnyben részesül. Cim a kiadóhivatalban.

Két kis leány mellé

egy német bonne kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 867

Keressék

egy fiatal fűszer vagy vegyes kereskedő segédet március hó 1. belépésre. Ajánlatok fizetési igényei megjelölésével Grosz Simon Zsül-Vulkán küldendők. 882

Ernyő, fűző, egyenes-tartó és haskötő különlegességek készítője

Varga D. Dani
Arad, Andrássy-t. 20
Telefon 808. szám. 247